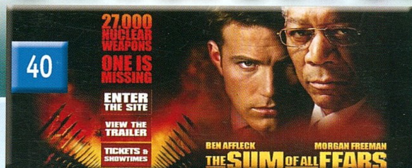
1000-nyi link papíron + CD!

link

internet kalauz

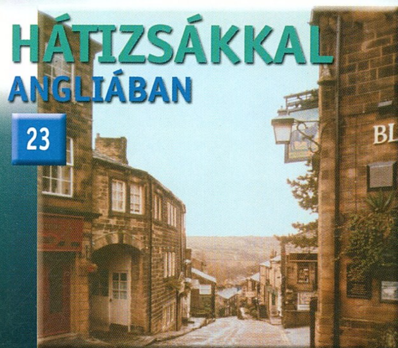
VII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM 2002. AUGUSZTUS

A SZÉPFIÚ ÉS A SZÉP LÁNYOK 40

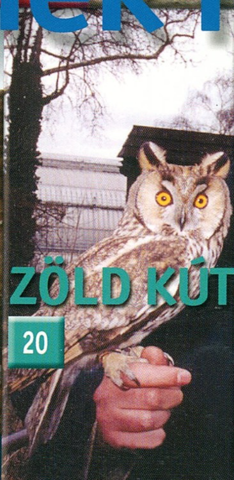

SZIGET 18

Szigetnek farkasa

HÁTIZSÁKKAL ANGLIÁBAN 23

ZÖLD KÚT 20

GONDOLD MEG, ÉS IGYÁL – KÁVÉT! 36

PRÍM
AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN • ÁRA 548 FT

Fotó: Kapusi Zoltán

www.internethajo.hu
Konferencia
2002. szeptember 25.

A Médiahajó betétprogramja

A rendszerváltás óta eltelt tizenkét évben a **Médiahajó** fontos szerepet töltött be a demokratikus sajtóviszonyok létrejöttében, és főként az ehhez szükséges politikai és morális keretek kialakításában.

Most újra átfogó társadalmi átalakulás előtt áll hazánk. Napjainkban alapvető változások zajlanak nem csupán Európában, hanem világszerte. Jelentőségük csak a könyvnyomtatás felfedezéséhez, és az ipari forradalomhoz mérhető.

A jövőben az információtechnológia használata révén megújuló nemzetgazdaságok játszanak majd meghatározó szerepet. A váltást elmulasztó országok pedig néhány év alatt csak évtizedek alatt behozható hátrányba kerülhetnek.
Ez az a történelmi kihívás, amire válaszolnunk kell. Ez az a történelmi lehetőség, amivel élnünk kell! Az információs társadalom térhódítása átalakítja az üzleti és személyközi viszonyokat. Az átalakulás egyik legkitüntetettebb területe a média. A hírközlés, az informatika, a műsorszórás és a szórakoztató elektronika összeolvadása nyomán létrejövő új helyzet ma már nem a konvergenciáról szóló elvont elméleti megfontolások tárgya, hanem mindannyiunk által érzékelhető napi gyakorlat.

Külön köszönöm, hogy a **Médiahajó** részeként induló **Internethajóra** az ágazat irányításáért felelős miniszterként meghívást kaptam.

Ott leszek!
Kovács Kálmán

Az Internethajó 2002 navigátora a PRIM ONLINE
és a Prim Media

oldala ink

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM 2002. AUGUSZTUS

Az alábbi interjú a nyári ink *számára készült, de mire **Magyarország** első informatikai minisztere, **Kovács Kálmán** időt tudott rá szakítani, lekéstük a lapzártát. Most annak ellenére közreadjuk a kicsit elkésett interjút, hogy vannak benne kérdések, amelyek nyáron voltak igazán forrók, mások azonban talán a jelenlegi kormány teljes regnálása alatt, esetleg tovább is **izgalmasak** maradnak.*

„Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban" 12. oldal

*Az **Informatikai és Hírközlési Minisztérium Net.rét** elnevezésű programsorozatának egyik kulcspontja a nyitó napi **előadás-sorozat** volt, amely többek között a **kormányzati átláthatóságot**, az **internet-hozzáférés** támogatását és a **tartalomszabályozást** érintette.*

Az e-demokrácia szigete 16. oldal

*Mindenkinek megvan a maga **Sziget-legendája**. Mindenkinek megvan a külön bejáratú véleménye arról, hogy ez a Sziget mióta nem az a Sziget. Az a **nomád**, generációs erőket fókuszáló, anarchisztikus, gyönyörű, sosemvolt, sosemlesz. **Gőzerő Gregor Gépzenész** (G3) **1998-ban**, egy augusztusi estén döntött úgy, hogy soha többet nem teszi a lábát a Szigetre.*

Sziget Szigetnek farkasa 18. oldal

*Zöld iránytű a neten – ez a **Greenfo.hu**, a **KÚT** honlapja. A KÚT pedig nem más, mint a **Környezetvédelmi Újságírók Társasága**. 1997 elején hozta létre tizenöt, e témában dolgozó újságíró **Sarkadi Péterrel** az élen. Igazi megszállott, témája elkötelezettje – a **Net.rét** egyik előadója volt.*

Zöld KÚT 20. oldal

oldala ink

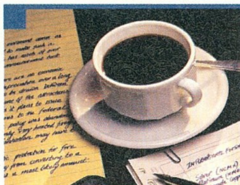
internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM 2002. AUGUSZTUS

***Anglia** a közép-európaiak számára nem az olyan egy-két hetes nyári kiruccanások célpontja, mint a **mediterrán** országok. Akik kis hazánkból télen-nyáron útnak indulnak a **szigetország** irányába, azok többnyire a hosszabb ott-tartózkodás reményében teszik. A kijutási lehetőségek feltérképezésénél sem jelent kifejezett hátrányt az **internet**, itt és most azonban arról lesz szó, hogyan lehet segítségünkre a világháló egy idegen országban.*

Hátizsákkal Angliában 23. oldal

*Eddig csak **kávézgattunk** „hogyagyonüssük a zidőt”, ráadásul némi bűntudattal, tudván, hogy romboljuk, amit a természet megalkotott. Mostantól vége ennek! Az ink megmutatja, hogyan élvezhetjük az életet emelt fővel.*

Gondold meg, és igyál – kávét! 36. oldal

*Mi illik jobban egy nyár végi mozis randihoz: egy édes-nőcis, **romantikus vígjáték** vagy egy mesteri **kémtörténet**, amelyet még sötétebbé és realisztikusabbá tesz a közel egy éve történtek máig borzongató emléke? Annak, aki reflexből rávágná, hogy a páros hölgytagja valószínűleg az előbbire szavaz majd, felhívjuk a figyelmét: a kémtörténet legendás **CIA-elemzőjének** szerepét az utóbbi idők egyik legnépszerűbb szépfiúja, **Ben Affleck** játssza...*

A szépfiú és a szép lányok 40. oldal

*Szimbolikus gesztus volt, hogy 2000. május 31-én az akkor 85 éves **Határ Győző**, a **Digitális Irodalmi Akadémia** doyenje nyomta meg a program honlapját elindító **Enter** gombot. Az 1998 tavaszán alapított akadémia támogatja a kortárs magyar írókat, és digitalizálja, egységes adatbázisban teszi elérhetővé alkotásaikat a világhálón. A program iránti érdeklődést mutatja, hogy két év alatt **egymilliónyian** látogatták meg a honlapot.*

Irodalmi kincsesbánya a neten 46. oldal

Az augusztusi CD tartalmából:

programjaink
»OpenOffice.org magyarul
»Winamp 3.0

játékaink
»Bubble Shooter 4.02
»Crux Chess 2.7

kollekcióink
»Háttérképek
»Képernyővédők

válogatásaink
»A Modem Idők riportjai politikusokkal

ink archív

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor

KIADJA:
Prím Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
Vértes János Andor (jvertes@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:
Bodansky György (bodansky@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)

A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: **548 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál, e-mailben (**ekiss@prim.hu**), levélben vagy faxon, továbbá a **prim.hu** weboldalról kiindulva a megrendelőlap kitöltésével; valamint a Magyar Posta Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.

Hirdetéstarifák: megtalálható a **prim.hu** legalsó soráról elindulva.

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Őrház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjeszti:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK

HU ISSN 1219-9001

AUGUSZTUSI SZÁMUNK HIRDETŐI:

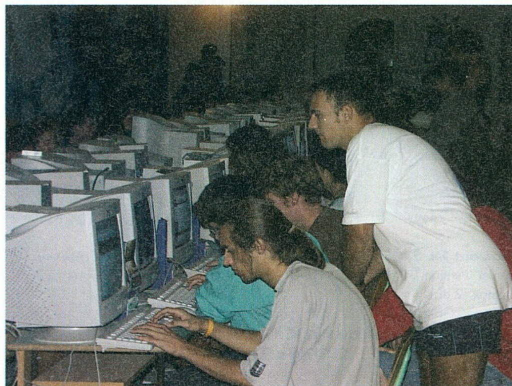
A Prím a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja, az INK példányszámát a MATESZ auditálja.

A magazint rendszeresen szemlézi az »OBSERVER« Budapest Médiafigyelő Kft.

Kedves Olvasó

Fél óra net hét közben kevés, de a **Szigeten,** a **Net.sátorban** arra bőven elég, hogy bármely **internauta** megnézze a leveleit, írjon ismerőseinek. A sátor előtt sor áll, teszek egy kört a régi masinákból kreált kompozíció körül, aztán hamar bejutok. 92-es sorszám, mutatja a fiatal lány, hogy merre menjek. Lehuppanok. Szigetes weboldal üdvözöl, és máris küldöm a virtuális képeslapokat... Egyszer csak angol szöveget hallok: „**Excuse me...**" A mellettem ülő tépett – talán festett – szőke hajú fiatalember megszólít, nem találja a „kukacot". Megmutatom neki: bal kézzel az **Alt** lenyomva, majd a számoknál gyors egymásutánban **6** és **4**. Meglepetten néz rám, ahogy megjelenik az e-mail címben a „kukac". Megismétlem neki a műveletet – mosolyog. Van már annak öt éve is, hogy a **Sulinet-buszban** az egyik „**felügyelő**" mindezt megmutatta nekem bal kézre (a jobbot tudtam)...

Szörfözök is kicsit... A fiatalember egyszer csak felpattan, vöröses sárgán világít a képernyője. Futnék utána, hogy öt perce van még, de már sehol... **A felirat magyar,** hogyan is érthette volna meg? Én is megkapom hamarosan az üzenetet, aztán egy perccel a gépidőm letelte előtt szintén. Ez pont elég arra, hogy befejezzem, amit elkezdtem.

Kár, hogy nem fordították le a figyelmeztető szöveget **angolra** és **németre,** netán még **oroszra** is. „Apró" figyelmesség lett volna, de mindenképpen magától értetődő. Meggyőződésem ugyanis, hogy a Net.sátorban a száz gép mellett meglehetős gyakorisággal ültek külföldiek. Jövőre azért lehet pótolni.

- chi -

híreink

A 007-es webügynök a garázsfiúkról

Eszedbe jutna szabadalmaztatni a kereket? Állj le, már rég megtették előtted. Szegény *James Watt* első gőzgépében nem is használhatta. Na, és az egérkattintást eszedbe jutna-e levédetni? Ugye nem, te kis élhetetlen. De erről is lekéstél. Az **Amazon.com** webes könyváruház tulaja, *Jeff Bezos* már megtette. Meglásd, ez a fiú még viszi valamire. Van garázsotok? Mert a microsoftos *Billy* és Jeff is egy garázsból indult, s ma mindketten milliárdosok. Na, ez a Jeff kitalálta, hogy van cookie, van egér, és egy kattintással azonosítani lehet a webpolgárt, ha már vásárolt az Amazonban. Ezt már persze milliónyian kitalálták, de kinek jut eszébe ezt szabadalomnak nevezni? Egyetértünk? Sajna, és ezért nem vagy te sem milliárdos. Persze az ilyen ötletek mellett nem mennek el szó nélkül azok, akiknek nincs garázsuk, vagy nincsenek milliárdos ötleteik. Meg is alakult a **Noamazon.com**, amely jogosan tiltakozik a web szabad ötleteinek jogdíjasítása ellen. Jeff nemrég még perelte a Barnes and Noble webes könyváruházat, ahol hasonló „1-click" userazonosító rendszer működik, de az Amazont ért támadások hatására nagylelkűen engedélyezte vetélytársának saját rendszere használatát. Mintha szabadalmaztatnám a légvételt, majd engedélyezném neked, hogy jogdíj nélkül lélegezz. Az Apple anno nem ért rá pereskedni: magában biztos anyázva, de kifizette Jeffnek a jogdíjat. Mit érnek a pofátlan ötletek balekok nélkül? S ha Jeff vissza is vonult, a kattintási szabadalmát nem vonta vissza, bármikor perelhet megint, ezért hát a bojkott tovább tart, mert Jeff egy napon bal lábbal kel fel, s akkor kezdődhet minden elölről. Ebből a bojkottból csak azt nem érteni, hogy akkor miért nő napról napra a vásárlók száma az Amazonnál?

(szendi)

Elindult az Ariadnet

Az új metakereső a Hungary.Network Rt.-től a magyar és a nemzetközi honlapok tartalmában egyedülálló módon, az összes fontosabb, ismert kereső együttes használatával tud kutatni, így mindenki a legpontosabbban és a leghatékonyabban találhat rá az őt érdeklő információkra. A metakereső „felülkeres": összesít, és fontossági sorrendben újra rákeres a megadott szóra, szavakra. Az Ariadnet nevét *Ariadné* fonaláról kapta, és a **www.ariadnet.hu** címen érhető el.

Prognózis az internetpiac fejlődésére

Az internet használóinak száma Magyarországon a jelenlegi 1,2 millióról várhatóan 2004 második felére eléri a 2,1 milliót, ha a fejlődés jelenlegi üteme folytatódik. A NetSurvey „Magyar online monitor" című kutatásának eredményei arra engednek következtetni, hogy az internet széles körű elterjedése és rendszeres használata gyorsítja az online piac kedvező változásait. A felmérés legújabb adatai szerint az internethez hozzáférők száma a múlt év végén közelített az 1,6 millióhoz. A gyakori használók, angolul „heavy userek", akik hetenként egynél többször látogatnak a hálóra, már 600 ezren vannak hazánkban.

Megújult zenei portál

Július 1-jétől teljesen új köntösben jelentkezik a Magyar Zenei Portál (**www.music.hu**), a legrégebb óta működő zenei site. Amint azt a névváltozás is tükrözi (az oldal korábbi neve: Magyar Zenei Homepage), a music.hu igazi portállá alakult, a **hírek percről percre érkeznek,** amiről nagy létszámú szerkesztői gárda gondoskodik. A korábbi struktúrát lényegesen modernebb, könnyebben áttekinthető szerkezet váltotta fel, a designt napjaink elvárásaihoz igazították, valamint kibővült a portálon fellelhető zenei stílusok és szolgáltatások köre is. A következő fél évben további meglepetések várhatók, mivel minden hónapban egy olyan meglepetésszolgáltatással bővül a portál, amellyel addig még sehol nem találkoztunk.

híreink

A sört melegben, a téli gumit hóban érdemes hirdetni
Az Adverticum Adserver és a meteotargetálás

A Prím-csoporthoz tartozó Adverticum Rt. augusztus 14-én sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a magyar online piacon meghatározó főszereplővé vált Adverticum Adserver újabb szolgáltatással bővült: az online kampányokat ezentúl nem csupán a napszaktól, az IP-címtől, a böngészőfajtától vagy más, eddig megszokott feltételrendszertől lehet függővé tenni, hanem az időjárási viszonyoknak megfelelően is lehet az internetező közönséget megcélozni, szaknyelven targetálni. Az úgynevezett „meteotargetálásban" az Adverticum partnere az Aigner & Pártai magánmeteorológia, amely a bejelentés demonstrációjához egyelőre a balatoni levegőhőmérsékleti adatokat szolgáltatta, de mint elhangzott, a későbbiekben a megrendelő fantáziája az egyedüli korlát, hogy milyen típusú adatokat vesz át a meteorológusok szervereiről a hirdetéskiszolgáló. Ha mondjuk egy biztosító azt szeretné, hogy a hirdetései mindig nagy viharok után jelenjenek meg, ez éppúgy lehetséges, mint a hóelőrejelzéstől függővé tett téli autógumi-akciók meghirdetése, de az időjáráshoz lehet igazítani a hétvégi programajánlatokat is.
A sajtóbejelentés idejére az Aigner & Pártai magánmeteorológia és az Adverticum Rt. együttműködéséhez csatlakozott a Gösser sört forgalmazó Brau Union Hungária Rt. és a Balaton Média is, az előbbi mint hirdető, az utóbbi mint olyan online médium, amely a nyári kánikulában célközönséget – vagyis sörfogyasztókat – hozhat a hirdető „konyhájára".
A „meteotargeting" természetesen csak egy az online hirdetések mögé tehető számítógépes feltételrendszerek közül, amelyek mindegyike azt célozza, hogy az online hirdetés jobban célba találjon, mint az offline. Egy óriásplakátot nem lehet levakarni, ha két hétig esik az eső, majd visszaragasztani, ha jön a jó idő, egy online hirdetésnél viszont az is megoldható, hogy egy-egy internetező egy-egy bannert csak egyszer lásson, másodszor ugyanazt a terméket már más kreatív anyag hirdesse. Az online reklámoknál alkalmazott hirdetéskiszolgáló egy idő után azt is „tudja", hogy az adott internetező milyen termékekkel hozható lázba, így neki inkább ezeket, míg másoknak másféle bannereket helyez az oldal fölé, így optimalizálva és hatékonyabbá téve a hirdető által megrendelt megjelenítési (adview) mennyiséget. Az Adverticum Adserver nem csupán a kampányok lebonyolítását, a hirdetések elszámolását menedzseli, hanem éppen ezt a számítógépes intelligenciát helyezi a hirdetések mögé, erőteljesebb mértékben, mint ahogy a világ legismertebb adserverei – pl. DoubleClick, RealMedia – teszik. Ennek köszönhetően vált az Adverticum Magyarország vezető adserverévé: a Prím Médiánál kifejlesztett és az Adverticum Rt. által üzemeltetett szoftver ma már napi 10 millió banner célzott elhelyezéséről gondoskodik, és a folyamatban lévő üzletkötések alapján ez a szám várhatóan még idén megduplázódik.
A sajtó- és háttéranyagok elektronikusan letölthetők a webről:
www.adverticum.com/rolunk/meteotargeting.html.
További információ: *Kincses Anikó* (248-3230; **akincses@adverticum.com**).

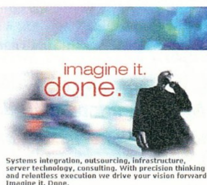

Fanatikusok laptoppal

Az internet virágzása egyre inkább megerősíti azt a trendet, amely a politika, a gazdaság és a szociális rendszer mind szorosabb összefonódásának irányába mutat. Ez az összefonódás abban az értelemben rémisztő, hogy egyre nyilvánvalóbb: a jövő kiberterroristáit nem lehet majd egyetlen hatalmas agresszív csoportként meghatározni. A jövő terroristája magányos harcos lesz, egy laptoppal a kezében. De a kár, amit okozni fog, elképesztő méreteket ölthet. Erre hívja fel a figyelmet a Yahoo! hírrovatának elemzése. A Rand Corporation 1990-es évek közepén készült tanulmánya szerint egy kiberháborút hihetetlenül kevés pénzből is sikeresen lehetne elindítani. A hadsereg erre az „aszimmetrikus háború" kifejezést használja, ami azt jelenti, hogy egy hátrányos helyzetben lévő országnak a hagyományostól merőben eltérő fegyverek használatával potenciálisan megnő az esélye a nála sokkalta gazdagabb államokkal szembeni győzelemre. Bármely ország, amely képes összeszedni egy számítógép árát, és alapjaiban felhasználni az információs rendszert, képes arra is, hogy kiképezzen és motiváljon egy félrevezetett „hazafit" háborús célokra. A jelenleg használatos háborús technikákkal szemben a kiberhadviselésnek megvan az az előnye, hogy műveletei távirányítással és névtelenül is működtethető. Egy ilyen bűnözőt sokkal nehezebb felderíteni, mint mondjuk megtalálni az al-Kaida hadseregeit a pakisztáni és az afganisztáni határ mentén.
A Számítógépes Vészhelyzetek Elhárításáért Felelős Csoport (Computer Emergency Response Team – CERT) szerint a számítástechnikai szoftverek és az internet által előidézett veszélyhelyzetek száma évente megduplázódik. A támadók egyre több módját találják meg annak, hogy miként kerüljék ki a biztonsági akadályokat. Az egyik legújabb ilyen taktika az internetes domainnevek elleni támadás, amikor a nevekben rejtenek el vírusokat, illetve „eltérítik" azokat.

híreink

A 007-es webügynök az internet hiénáiról

Ahányszor megnézel, mentesz, letöltesz, létrehozol egy GIF, TIFF vagy JPEG formátumú képet, lehet, hogy törvényt sértesz. Kezdődött a GIF-fel és a TIFF-fel. A GIF a CompuServe ajándéka a világnak, amely megszerette és használja is agyba-főbe. Van ebben egy LZW nevű tömörítő eljárás, amely nyilvános, mindenki által hozzáférhető, s amely része a TIFF-nek is, és gyakorlatilag minden GIF és TIFF típusú képpel foglalkozó szoftver használja. Pár éve a Unisys nevű webes cég elővarázsolt egy szabadalmat, hogy övé az LZW, és ezért kér a világtól minimum egy pofátlanul nagy összeget. A nagy cégek nem csinálnak ebből érzelmi kérdést: fizetnek. De lett ebből akkora, de akkora felháborodás, hogy megszületett a PNG képformátum, amely a GIF ingyenes helyettesítője (amíg elő nem húz valaki a tarsolyából megint egy licencet). És akik akkor azt mondták, hogy jó nekik a JPEG is, azok nemrég ismét pofára estek. Mert most meg a Forgent Networks rendezte íróasztalán a kupit, és mit ad isten, rábukkant a JPEG tömörítő eljárásának szabadalmára, amely szintén nyilvános, stb. Hát ha már így áll a helyzet, mondták Forgenték, kérünk mi is egy irdatlan nagy összeget. Lett megint nagy felháborodás, a JPEG (Joint Photographic Experts Group) szövetség tiltakozott, és bosszúból fejlesztés alatt áll a JPEG2000 formátum (.jp2 kiterjesztéssel), amely ingyenes lesz (amíg valaki... stb.). A Unisys licence hála istennek 2003-ban lejár, addig pedig már guggolva is kibírjuk. De a JPEG még túl sokáig érvényes. A dolog komoly, a Sony körülbelül 17 millió dollárt már ki is fizetett, s a Forgent a japcsiktól összevissza 100 milliót remél.

Én mindenesetre rendet rakok az íróasztalomon, annyi képformátum van még...

(szendi)

Szörföző nyugdíjasok

A kugliparti és a kötögetés már a múlté. Manapság a legnépszerűbb hobbi a nyugdíjasok körében a neten való szörfözés. Egyre több nyugdíjas internetezik kedvtelésből, a nethasználó idősek 83 százaléka rendszeresen – állítja a BTopenworld nemrégiben készült felmérésében.
Ezek az idős emberek kitűnő eszköznek tartják az internetet arra, hogy tartani tudják a kapcsolatot barátaikkal és családtagjaikkal, s naponta átlagosan 4 e-mailt kapnak. A net különösen az idős hölgyek körében népszerű. A nyugdíjas brit nők több mint fele a ház körüli munkák elvégzése után elsőként a világhálóra csatlakozik, hogy kikapcsolódjon.

Trefort.net az Origón

Az Origo megújult Társalgója összekapcsolódott Magyarország legrégibb és legnépszerűbb chatszolgáltatásával, a **trefort.net**-tel, amely több mint százezer regisztrált felhasználóval büszkélkedhet. Ehhez adja az Origo napi félmilliós olvasótáborát és a magyar neten egyedülálló publicitását: napi négymillió letöltött oldalon jelenhet meg az új társalgóra mutató link.
A designjában ugyancsak megújult Társalgó oldalain egyazon időpontban több ezer internetező cseveg több száz szobában. Nemcsak ismerkedés céljából érdemes benézni egy erre szakosodott szobába, hanem akkor is, ha problémák vannak a számítógépünkkel: az online beszélgető informatikus ifjaknak jóleső kihívás, ha segíthetnek megoldani az internetes közösség tagjainak technikai problémáit.

Zsebünkben a világháló

A Voxline Kft. által a közelmúltban a Pannon GSM részére elindított, világújdonságnak számító szolgáltatás segítségével immár WAP-os mobiltelefonokon is olvashatók a népszerű magyar internetes portálok cikkei, hírei. Ez új perspektívát nyit mind az internetes tartalomszolgáltatók, mind a mobilszolgáltatók számára, hiszen rendkívüli módon kibővíti a WAP által elérhető tartalmak világát. Az újdonsült szolgáltatás első hazai WAP-os alkalmazása a közelmúltban lett elérhető a Pannon GSM előfizetői számára. A ZsebWeb néven futó szolgáltatás keretében számos népszerű magyar internetes portál olvasható WAP-on. Az új alkalmazás segítségével a webes portálok oldalai újraprogramozás nélkül mobilizálhatók. Az egyszeri tartalomkijelölés után a szoftver automatikusan elérhetővé teszi a legfrissebb webtartalmat SMS-ben, WAP-on vagy MMS-ben.

Vértes János

Kovács Kálmán: „Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban"

Az alábbi interjú a nyári link számára készült, de mire Magyarország első informatikai minisztere, Kovács Kálmán időt tudott rá szakítani, lekéstük a lapzártát. Most annak ellenére közreadjuk a kicsit elkésett interjút, hogy vannak benne kérdések, amelyek nyáron voltak igazán forrók, mások azonban talán a jelenlegi kormány teljes regnálása alatt, esetleg tovább is izgalmasak maradnak. (Az interjú megérkezését követően kikerült a Prím Online-ra, vagyis a www.prim.hu/online/cikk.prm?id=29550 címen már akkor olvasni lehetett, amikor még meleg volt...)

link: *Vannak napi problémák (olcsó internet, távközlési verseny, száznapos program), és vannak távlatiak. Már az interjú időpont-egyeztetési nehézségei is mutatták, hogy Kovács Kálmán minisztert jelenleg erőteljesen lekötik a napi kérdések, ugyanakkor a vezető tisztségviselő személyek kiválasztása azt sugallja, hogy a minisztérium fontosabbnak tekinti a távlati kérdéseket, amelyek némelyike ráadásul nem is csupán négyéves távlatban érvényes. Csepeli György kiválasztása a politikai államtitkári posztra számomra azt jelenti, hogy ez a minisztérium az információs társadalom társadalmi (és nem elsősorban hardver-szoftver-hálózat szintű informatikai) kérdéseivel akar foglalkozni, illetve különös odafigyeléssel kezeli a szociológiai kérdéseket. Rácz Zsolt közigazgatási államtitkár kiválasztása arra vall, hogy a korábbi ciklusok törvényalkotását a minisztérium nem tekinti befejezett folyamatnak, a hírközlés területén jelentős törvényalkotási, szabályozási munka várható esetleges fordulatokkal. Jók-e a következtetések? Mi az, amit az információs társadalom megteremtésében a szaktárca vezetője elérhetőnek vél a négyéves kormányzati ciklus alatt, és milyen távlatokban lehet messzebbre mutató célokat kitűzni, illetve melyek ezek?*

Kovács Kálmán: Az információs társadalom kialakítása komplex feladat. Vegyük sorra a legfontosabb összetevőket! Már 1994 és 1998 között, amikor a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium politikai államtitkára voltam, a Bangemann-jelentés nyomán – mi azt hittük, az unalomig – ismételgettük, hogy a kritikus felhasználói tömeg kialakulása nélkül nincs információs társadalom. Azóta nem hogy összébb zárult volna a hazánkat az uniótól ezen a területen is elválasztó technológiai olló, az előző ciklus alatt még relatív regionális előnyünket is elvesztegettük a volt szocialista országokhoz képest. Mindent el fogunk követni, hogy olyan nemzedék nőjön fel, amely rendelkezik az információs társadalom által biztosított technológiák és eszközök használatának képességével. Ami némi leegyszerűsítéssel a Sulinet program folytatását és kiterjesztését jelenti. Ez azonban kevés. E lépés ugyanis önmagában úgy mélyítené tovább a nemzedéki szakadékot, amely a számítógéppel együtt felnövő nemzedékeket a negyven felettiektől elválasztja, hogy közben mit sem tenne az alapvető digitális szakadék áthidalásáért. Mert miközben a világ lépést és technológiát vált, a magyar lakosság több mint ötven százalékának gyakorlatilag semmit sem mond az a szó, hogy informatika, és az internetről is csak nagyon homályos elképzelései vannak, ha egyáltalán hallott róla valamit. Radikálisan növelni kívánjuk tehát a közösségi hozzáférési pontok számát, és komplex, többcsatornás képzési programok elindítását támogatjuk a digitális írástudatlanság felszámolásáért. Hiába azonban a hozzáférés, és önmagában hiába áll rendelkezésre a használatához szükséges IT-kultúra, ha nincs mihez hozzáférni! A minisztérium tehát ezért is tekinti stratégiai célnak, és kiemelten kívánja támogatni a tartalomfejlesztést.
Mindenekelőtt azonban mindehhez forrást kell teremtenünk. Meg kell szüntetnünk azt az abszurd helyzetet, hogy az egyik legjobb profittermelő képes-

séggel rendelkező ágazat fejlesztése mintegy állami nagyberuházásként valósuljon meg. Céljaink eléréséhez tehát először is befektetőbarát környezetet kell teremtenünk, katalizálnunk kell az új gazdaság kialakulását, illetve megerősödését. Annál is inkább, mert a sokat hangoztatott modernizáció és innováció mára egyértelműen mérhetővé vált, és gyakorlatilag az adott terület informatizáltságával azonos. Mindenekelőtt tehát elő kell segítenünk a nemzetgazdaság, az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem és a szolgáltatások informatizálódását. Ez tárcaközi együttműködések sorozatán keresztül valósulhat meg, de itt nagyon jelentős katalizátorszerep vár a minisztériumra.

ink ***: Az előző kérdés másik ága volt az egységes hírközlési törvény, Magyarország talán legnagyobb piacának szabályozása. A piac szereplői – a legfőbb szereplőt is beleértve – nem elégedettek a végeredménnyel, ugyanakkor természetesen nem is lehet olyan környezetet kialakítani, amelyben minden ellenérdekelt fél maradéktalanul elégedett. Vannak-e konkrét elképzelések a törvény korrekciójára vagy legalább arra nézve, hogy mikor kerülhet rá sor? A kérdést némiképp differenciáltabbá teszi, hogy a távközlési piac szereplőinek anyavállalatai már ma is az Európai Unió szabályozási környezetében tevékenykednek, és ezen a jóval nagyobb piacon is meghatározó szerepet játszanak. Miképp hat vissza például a Matávot, a Westelt, az Axelerót és két nagy magyarországi T-Systems-szoftverházat is magáénak tudó Deutsche Telekom európai befolyásoló ereje a magyarországi törvényalkotási folyamatra?***

K. K.: A hírközlési törvény módosítása elkerülhetetlen. Az új uniós direktívák véglegesítése ezekben a hetekben zárul. Ezekhez az irányelvekhez nemcsak csatlakozási szándékunk miatt kell alkalmazkodnunk. A legglobalizáltabb iparág napjainkban a telekommunikáció, a távközlés, az informatika. Nemzetgazdaságunk egészét veszélyeztetné, ha a szabályozás területén lépéshátrányba kerülnénk. Sajnos azonban nem várhatunk sem az új uniós irányelvek megszületésére, sem pedig az ezekhez alkalmazkodó törvénykezési gyakorlat kikristályosodására. Nem veszteghetjük el a munka elvégzéséhez szükséges bő egyévnyi időszakot! Ennek három oka van. A piac pang, és ennek csak részben oka a hírközlési és informatikai ipart sújtó recesszió. A törvény még a Horn-kormány alatt, 1998-ban elfogadott „Nemzeti informatikai stratégiában" lefektetett elvek alapján született, amikor még tolongtak a befektetők. Háromévnyi késlekedés után, amikor az előző kormányzat 2001 végén végre rászánta magát a piacnyitásra, elfogytak a befektetők, és a magyar távközlési piacon gyakorlatilag nem történt semmi. Ez önmagában is indokolná a törvénymódosítást. Koncepciót kell váltanunk. Nem egyszerűen teret kell adnunk a befektetőknek, hanem a vonzó jogszabályi környezet megteremtésével is ide kell csalogatnunk őket. Ez a második oka annak, hogy a törvény módosítására teszünk javaslatot, méghozzá a lehető leggyorsabban. Az, hogy a hírközlési törvény kerettörvény, önmagában akár helyeselhető is lenne, hiszen nagyon gyorsan változik a piaci környezet. A példátlan iramú technológiai fejlődés miatt azonban elfogadhatatlan, hogy a törvény alkalmazásához szükséges miniszteri és kormányrendeletek részben máig is hiányoznak, részben pedig ellentmondásosak. Jogbizonytalanság van a magyar távközlési piacon, ami tovább lohasztja a befektetői kedvet, túlzott terheket ró a Hírközlési Döntőbizottságra, és középtávon – az esetleges kártérítési perek nyomán – a központi költségvetést is fölöslegesen megterhelheti.

Ami a kérdés második felét illeti, a tőkeerős multinacionális cégek érdekérvényesítő ereje tagadhatatlanul jelentős. Ezért is fontos a távközlési piac kiegyensúlyozott bővülése, hogy minél több jelentős cég legyen jelen a magyar piacon. Az ellentétes hatások eredője ugyanis gyakorlatilag nulla, tehát a sokszínű piac a kormányzat és a minisztérium mozgásterét növelheti.

ink ***: Folytatva az előző kérdést: a távközlési verseny kialakulására van-e elég ideje Magyarországnak? Arra gondolok, hogy még mielőtt kialakulhatna az igazi verseny, még mielőtt ledolgozhatná az első ellenfél a Matáv korábbi jogi és még sokáig meglévő gazdasági monopóliumából fakadó hátrányokat, mi már uniós tagállam leszünk, és a bőrünkön érezzük, hogy az Európai Unió két-három domináns és mondjuk tucatnyi kisebb szereplője ebből a nagy piaci tortából próbál magának megfelelő részt kihasítani, a távközlésben és az informatikában végképp elfelejtve az országhatárokat.***

K. K.: Bár már ott tartanánk! Az előző kérdésre adott válaszomban is jeleztem: egyértelmű előnyök remélhetők a verseny élénkülésétől. Most mindezt azzal egészíteném ki, hogy ez elsősorban a fogyasztók, a felhasználók érdeke, hiszen a megfelelő pillanatban történt piacnyitásnak köszönhetően csökkentek Nyugat-Európában a távközlési tarifák 30-60%-kal. Nálunk sajnos szinte semmi sem történt ezen a területen a piacnyitás óta.

ink ***: A messzi jövőből közelítsünk a jelen – vagy akár a múlt – felé... Az Orbán-kormány az IKB-t maga is átmeneti megoldásnak tekintette, vagyis azt egy későbbi minisztérium csírájának szánta. Ugyanakkor úgy tűnik, hogy most nem ebből a csirából hajt ki az új minisztérium, hanem***

Vértes János

„Az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban"

gyakorlatilag elölről kezdődik a csíráztatás, ültetés időszaka. Mi az, amit Magyarország első informatikai minisztere átvehetőnek, folytathatónak érez az elmúlt két évből, és mi az, amit nem?

K. K.: Hadd kérdezzek vissza! Nőtt vagy csökkent az elmúlt négy évben hazánk technológiai lemaradása? Amikor 1994-ben átvettük a kormányzás felelősségét, hazánk vezetékestelefon-ellátottságban Európában csak Albániát előzte meg. Amikor 1998-ban átadtuk, hazánk az európai középmezőnyhöz tartozott, ma pedig az alsó harmadból vagyunk kicsúszóban. 1994-ben gyakorlatilag még ismeretlen volt a mobiltelefon. 1998-ban Európa élmezőnyéhez tartoztunk, ma az alsó harmadhoz. Az internetellátottság területén 2002-re nem hogy felzárkóznunk nem sikerült, de már a volt szocialista országok között is elveszítettük négy évvel ezelőtti versenyelőnyünket. Ezt a politikát kellene folytatnunk? Ezt Ön sem gondolhatja komolyan.

ink ***: Én nem állítottam, hogy folytatni kellene, csupán kérdeztem. És azt hiszem, ezen a nyomvonalon tovább is kérdezhetek. Nevezzük elegánsan erőforrás-kezelésnek az IKB pénzosztási gyakorlatát, amellyel kapcsolatban egy 250 milliós PR-megbízásból már ügy lett. Egy újságszerkesztőségbe óhatatlanul befut jó néhány hasonló típusú panasz, kicsit természetes is, hogy akiknek nem jutott pályázati pénz, sérelmesnek érzik az IKB erőforrás-kezelésének egészét. A nekünk írott levelekben vérlázítónak minősítenek más eseteket is, amelyekkel kapcsolatban még az IKB által preferált cégek neveit és az emlegetett személyes kapcsolatokat sem szívesen nevezném meg, hiszen egy szerkesztőség, egy kiadó nem rendelkezik azokkal az vizsgálati eszközökkel, amelyekkel meggyőződhet az effféle levelek igazságtartamáról. Ugyanakkor izgalmas kérdés, hogy visszamenőleg milyen mértékben képes az újonnan létrejött minisztérium korrigálni az ilyen típusú méltánytalanságokat, milyen időintervallumra terjedhetnek ki a vizsgálatok, és mennyire lehet felülbírálni korábbi pályázatok ítéleteit (figyelembe véve azt is, hogy szubjektivitás minden pályáztatásban van).***

K. K.: Az IKB kifizetéseit felfüggesztettem. Könyvvizsgálók és jogászok vizsgálják a kifizetések, illetve a szerződések jogszerűségét – ahol szabálytalanságot tapasztalunk, ott megtesszük a szükséges lépéseket. Ugyanakkor előre kell tekintenünk, működőképes minisztériumot kell mihamarabb kialakítanunk. Az IKB-ben számos kiváló szakember is dolgozott, az ő munkájukra természetszerűen számítok. Hiszen nem rajtuk múlott, hogy a különböző, önmagukban gyakran helyes elképzelést tükröző programok nem kapcsolódtak egymáshoz. Szintúgy nem a munkatársak hibáztathatók azért, hogy nem csupán a programok hatékonyságának mérésére, de valamiféle visszacsatolás vagy ellenőrzési rendszer kiépítésére sem történt kísérlet. Nem a koncepciótlan kétéves szakmai ámokfutás korrekciójára, hanem működőképes rendszer kiépítésére van jelenleg szükség.

ink ***: Mire ez az interjú megjelenik, már eltűntek a kínálatból a Matáv átalánydíjas csomagjai, és feltehetően megjelentek új ajánlatok, amelyek részben a miniszter távközlési cégek vezetőivel folytatott megbeszéléseinek eredményei. A verseny és a támogatás nem egymást kizáró fogalmak, például hat éve kemény versenyben dőlt el, hogy kik lehetnek a Sulinet projekt beszállítói, de az iskolák felszerelése költségvetési pénzekből történt. Elképzelhető-e olyan konstrukció, amelyben a szolgáltatási árak hasonló módon nyomottá alakulnak a kemény verseny következtében, de amely árakat a költségvetés tovább tud mérsékelni annak érdekében, hogy a lakosságnak legalább akkora része legyen internetfelhasználó, mint amekkora a mobiltelefonnal rendelkező réteg?***

K. K.: A tárgyalások lezárulása előtt minden jó megoldás elképzelhető, mert mindegyikre nyitott vagyok. Egy biztos: nem megengedhető, hogy egy egyébként is elmaradott országban csökkenjen az internetfelhasználók száma. Megoldást fogunk találni, mert megoldást kell találnunk.

ink ***: A jövőtől közelítettünk a jelenhez, az internetezők napi problémáiig. Van-e esetleg a miniszter urat feszítő, ám fel nem tett kérdés? Szívesen adunk helyt annak is, ha esetleg Ön kíván kérdést feltenni az ink olvasóinak, akik talán a majdani információs társadalom magját alkotják.***

K. K.: Kérni szeretném az ink olvasóit is, de minden magyar netfelhasználót is arra, hogy legyenek türelemmel, ám csak addig, amíg kiépül a minisztérium interaktív honlapja, és ötleteikkel, észrevételeikkel keressenek bennünket, mert az információs társadalom mihamarabbi kiépítése nem a minisztérium privilégiuma, hanem tízmillió magyar állampolgár közös feladata. A honlap elkészültéig sem azért kérem a türelmüket, mert csak ezen az úton lehet majd kommunikálni velem és munkatársaimmal, hanem azért, mert ez annak is a jele lesz, hogy a minisztérium kialakításához szükséges jogi és gazdasági lépések legfontosabbjai megtörténtek, és nem – mint jelenleg – három főből áll a minisztérium.

Új internetes csomagok a Vivenditől augusztus 1-jétől

A hazai internetezés tömeges elterjesztése érdekében a **Vivendi Telecom Hungary** internetszolgáltatója, a V-net az Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatási rendszerének megfelelően új internetes konstrukciókat dolgozott ki.
A 2002. augusztus 1-jén bevezetett Basic-15 és Basic-40 díjcsomagok, valamint az új kedvezményes éjszakai internettarifa révén jelentősen csökken az internetelérés telefondíja a hatósági áras tarifához képest.
Az internetcsomagok bevezetésével a **Vivendi Telecom Hungary** célja az átlagos felhasználók otthoni internetezésének támogatása. Az új konstrukciók kidolgozásánál a fő szempont az volt, hogy azok megfeleljenek a hazai átlagos felhasználói igényeknek. A havi 15 órás csomag a kezdő és a kisfelhasználóknak, a 40 órás a közepes felhasználóknak ajánlott.
A Vivendi Telecom Hungary új internetes csomagjai támogatják a kedvezményes éjszakai használatot is. Az új internettarifákhoz kedvező éjszakai hozzáférési díjat kínálnak 0 és 7 óra között.

A csomagok fő jellemzői

(Az árak az áfát tartalmazzák!)

	Basic-15 kezdő	***Basic-40 haladó***
A csomagban foglalt órák	***15***	***40***
A csomag ára (Ft/hó)	***650***	***1400***
A csomagban foglalt órák felhasználhatók	***16 és 24*** *óra között* ***hétköznap****, valamint* ***7 és 24*** *óra között* ***hétvégén és ünnepnap***	
Éjszakai kedvezményes internet-hozzáférési díj (Ft/perc) ***0 és 7 óra között mindennap***	*1,00*	*1,00*
Internet-hozzáférés díja ***7 és 16*** *óra között* ***hétköznap,*** *valamint* ***túlhasználat esetén: 16 és 24*** *óra között* ***hétköznap,*** *illetve* ***7 és 24*** *óra között* ***hétvégén és ünnepnap***	*5,00*	*4,50*

Prepaid internet a V-nettől

A V-net meghatározott mennyiségű internetszolgáltatást kínál ügyfeleinek előre fizetett árért. A „kezdőcsomag" megvásárlása után lehetséges az újratöltés.

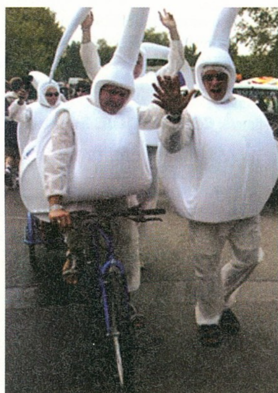
A „Net&Go Basic" család (bruttó árak)	
Net&Go Basic-8:	***1290 Ft/csomag***
Net&Go Basic-20:	***2290 Ft/csomag***
Net&Go Basic 8 órás feltöltőkártya:	***1090 Ft***
Net&Go Basic 20 órás feltöltőkártya:	***1890 Ft***
A „Net&Go Comfort" család (bruttó árak)	
Net&Go Comfort-8:	***3290 Ft/csomag***
Net&Go Comfort 8 órás feltöltőkártya:	***2990 Ft***

A **Net&Go csomagok** ajánlhatók a kezdő internetezőknek, akik most ismerkednek a világhálóval, és azoknak, akik internet-hozzáférést szeretnének ajándékozni valakinek.
A csomagok tartalma: internetelérés meghatározott felhasználási mennyiséggel, amely az aktiválástól számított **365 napon belül** használható fel. Az érvényességi idő alatt lehetőség nyílik újratöltésre feltöltőkártya segítségével. A szolgáltatás mobiltelefonról nem érhető el.
A Net&Go Basic 8 és 20 órás internetelérést kínál, míg a Net&Go Comfort 8 órás internetelérést és telefonköltséget egyben.

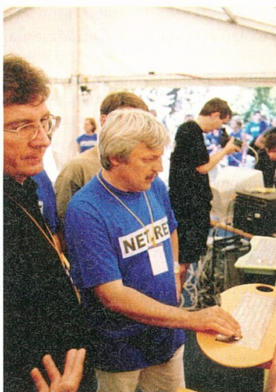
További információ a **www.vnet.hu** internetes oldalon vagy a 1288-as ingyenes telefonszámon kapható.

Az e-demokrácia szigete

Az augusztus egyik legnagyobb tömegrendezvénye a Sziget volt (sziget.hu). Túlzás lenne azt állítani, hogy a világ minden tájáról érkező hátizsákos fiatalok azért vásárolták meg a napi 3000 forintos belépőt, mert meghallották, hogy a Sziget egyik sátrában informatikai előadások lesznek, de tény, hogy a Net.rét sűrű programja is vonzott érdeklődőket – ha mások nem, hát azok, akik az itt felállított száz munkaállomás egyikéről akartak e-mailt küldeni haza, bizonyosan felkeresték a Szigetnek eme fertályát is.
Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium Net.rét elnevezésű programsorozatának egyik kulcspontja a nyitó napi előadás-sorozat volt, amely többek között a kormányzati átláthatóságot, az internet-hozzáférés támogatását és a tartalomszabályozást érintette. Az alábbi beszámolót onnan küldte a szerző, aki maga is „e-demokrata", az eDemokrácia Műhely egyik képviselője.

A Sziget-lakók a megabuli első napján még a behurcolkodással és a **Sziget-feeling** ismételt átélésével voltak elfoglalva. Talán ennek is köszönhető, hogy igen belterjes közönség verbuválódott össze az **Informatikai Minisztérium** sátrában a **Net.réten**.

Elsőként a **fővárosi önkormányzat** részéről mutatta be *Varga Z. Kristóf* Budapest információgazdálkodási programját, amelynek kapcsán számos jó hírrel szolgált. Ezek közé tartozik, hogy egy éven belül a főváros 25 pontján internetezésre is alkalmas terminálokat helyeznek el, amelyek ingyenes használatával igyekeznek javítani a budapestiek közérzetén. Aki nem az utcasarkon téblábolva szeretné elolvasni az **e-mailjeit**, annak sem kell kétségbeesnie: szeptemberben 5-7 úgynevezett közösségi hozzáférési pontot hoznak létre, összesen mintegy száz számítógéppel. Ezekhez kerületi önkormányzatoknál, civil szervezeteknél lehet majd hozzáférni. Az sem elhanyagolható, hogy októberben már a netezők számára is látható módon megújul a **budapest.hu**, jövő év elejére pedig minden szempontból megfelelő portállá fejlesztik az oldalt.
A gyakorlati tervek bemutatását *Sükösd Miklós* politológus, egyetemi docens **Információszabadság és kormányzati átláthatóság az interneten** címmel megtartott előadása követte. Az **eDemokrácia Műhely** kutatási igazgatója előadásában arra a következtetésre jutott, hogy az eddig uralkodó gyakorlattal szemben már a döntés előtt nyilvánosságra kellene hozni az internet közönsége számára a készülő jogszabályok, koncepciók tervezetét. Erre nemcsak a kormányzati átláthatóság, hanem a konszenzusépítés jegyében is szükség volna. Szintén sarkalatos pontnak tartotta a **„közszolgák"** alapos pénzügyi elszámolását megbízóik, az állampolgárok felé. Azaz álláspontja szerint a különböző költségvetéseket a lehető legrészletesebb formában fel kellene helyezni az internetre. Mindebben persze az állam ellenérdekelt,

ismerte el, ám úgy vélte: az új kormányzati ciklus kezdetén az állami vezetésnek „**történelmi lehetősége**” van arra, hogy szakítson a kormányzati átláthatatlansággal.

Miközben két előadó váltotta egymást, nagy derültséget keltett a közönség soraiban a sátor előtt elhaladó, spermiumnak öltözött kis csoport zenés produkciója, amely – mint kiderült – épp óvszert reklámozott. Ám nemcsak ez oldotta a témák komolyságát: jó ötletnek bizonyult, hogy konferansziénak *Kozma György* író-költő-karikaturista „**közmagyart**” kérték fel. Poénjait itt most inkább nem ismételjük el, de az olvasó elhiheti: ültek.

Sükösd Miklós előadását követően *Kumin Ferenc* – szintén a **Közép-Európa Egyetem** politológus oktatója, az eDemokrácia Műhely tagja – egy készülő kutatás alapvonalait ismertette. A kutatás a hozzáférés rétegeinek állami támogatását járja körül, címe: **Alternatív modellek az internethozzáférés-politikában**. Az előadó összefoglalta azokat az utakat, amelyek mentén támogathatók és adott esetben támogatandók a hordozók, illetve a hardver- és a szoftverbeszerzések, valamint az internet-szolgáltatások igénybevétele.

Dányi Endre politológus egy szintén folyamatban lévő kutatásról beszélve a második szintű digitális megosztottságot boncolgatta, amikor is olyan optimális a helyzet, hogy már van hordozó, hardver, szoftver és internet-hozzáférés, csak épp a hozzáértés hiányzik. Hipotézise szerint az e-demokraták – azaz akik a társadalomban való boldogulásuk szempontjából is előremutatónak tartják az internetet – csoportja nem feltétlenül esik egybe az internethasználókéval. Az előbbiekre – demográfiai sajátosságaik mellett – inkább az a jellemző, hogy általában is jobban bíznak az állami intézményrendszerben, mint az, hogy ténylegesen is van internet-hozzáférésük.

Az eDemokrácia Műhely sorozatának utolsó előadója *Bayer Judit* jogász volt, aki az internetes tartalomszabályozásról beszélt. Az előadó szerint az önszabályozás akkor a leghatékonyabb, ha kooperál az állammal. Erre már csak azért is szükség van, mert az állam monopóliumot élvez a szabályok betartatása terén. Igaz, léteznek más, szankciószerű eszközök is az önszabályozás során kialakított alapelvek betartatására.

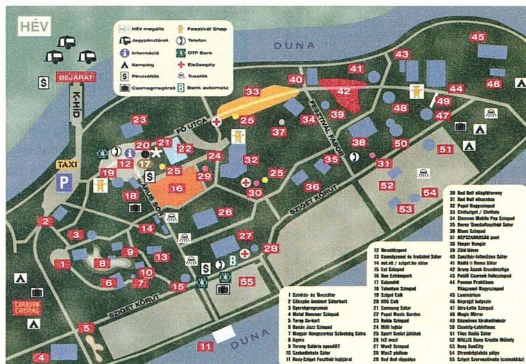
Gőzerő Gregor Gépzenész / ggregorg@freemail.hu

Sziget Szigetnek farkasa

Mindenkinek megvan a maga Sziget-legendája. Mindenkinek megvan a külön bejáratú véleménye arról, hogy ez a Sziget mióta nem az a Sziget. Az a nomád, generációs erőket fókuszáló, anarchisztikus, gyönyörű, sosemvolt, sosemlesz. Gőzerő Gregor Gépzenész (G3) 1998-ban, egy augusztusi estén döntött úgy, hogy soha többet nem teszi a lábát a Szigetre. Aznap este* Soltész Rezső *tarolt a Fesztiválsátorban, ahol a színpadok zárása után találkozott egymással a Sziget rendezőségének legjava, valamint a hatvanas évek táncdalfesztiváljainak megannyi bonvivánja és primadonnája. Nem volt jó látni, hogy az Én édes Piroskám és az Ajaj fekete vonat túléli majd életünk legvagányabb kísérletét. Retróciki – írta később erről dj. UP,* Uj Péter *Sziget-guru...

A személyes távolmaradás persze semmit sem segített, sem rajtam, sem a **fesztiválon**. Megmaradt a fájdalom, hogy a **Sziget** hová süllyedt eredeti elképzeléseinkhez képest, és a fesztiválszínpadot elfoglalta *Uhrin Benedek*, akinek zöngeményeitől több jó ízlésű hangfal és mikrofon kapott gyomormenést. Ami egy évvel korábban még csak hecc volt, egy évre rá katasztrofálissá vált. Soltész Rezső és a többi öreg **hakniherceg** pontosan tudta, zsigerből érezte, mennyi a **tetovált**, **lóhajú**, **metálos** vadarcok lelkesedésében az irónia, és mennyi a valóság, a gyerekkori emlékekre alapozott ereszd el a hajam. Álltak már eleget színpadon, megjárták a **Szovjetunió** tagköztársaságait éppen úgy, mint az amerikai magyar házak sorát, vérprofik voltak mindahányan. Biztosan élvezték ezt a kifacsart bulit, hogy aztán a Csiga Tv-ben másnap reggel teli pofával számolhassanak be arról, őket mennyire vajazza a legfrissebb generáció!

Béni bácsi, drága, meg rálépett a taposóaknára. Nem mérlegelte, mennyi az irónia, mennyi a tényleges, csak zengte, zengte, zengte bárgyulmányait, amíg csak bírta. Inverz

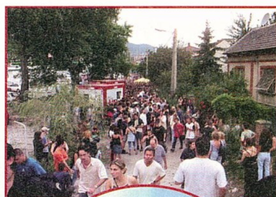
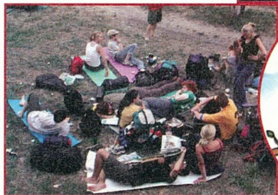

Cipolla-show jött létre. A nagyérdemű tartotta kezében a drótokat, bűvölte, bájolta az önnön paródiáját eredetinek vélő lelkes amatőrt. Soha ilyen sikere még nem volt, a nyolcadik X környékén megjött a kerozin.

Hiába volt már tűrés-tagadás, hím és hám, hogy mi nem úgy gondoltuk, ez kérem csak retróciki, egyre emelkedett az **Uhrin-ráta**, ha kicsit erősebb a honi hanghordozó-kiadás, még a **BUX-indexhez** is köze lehetett volna.

Hát igen, ez az 1999-es állapot már fényévnyire volt az 1993-astól, amikor a szabadsághoz nagyon sok minden nem kellett, ami később nélkülözhetetlenné vált. Amikor még a Szigeten nem találkozni lehetett mindenkivel, hanem a Szigeten eleve **ott volt mindenki**, aki fontos. Amikor még egy törzs voltunk, egy **falu**, saját játékokkal, amelyeket nem szponzorált senki, de senki, tévével, rádióval, napilappal, külön időszámítással és a kezdetek kezdetétől internetkapcsolattal. A multinacionális tőke

persze nem tehette meg, hogy ne vegye el a Sziget szüzességét, a buborékgyártókkal és cigarettadealerekkel együtt jöttek a PR- és marketingszempontok, jött a retróciki...
Iszonyatos szerencsénk, hogy ezenközben talpra szökkent a hazai internetbiznisz, és **Sziget-honlapot** csinálni egészen a **www.sziget.hu** megalkotásáig a legnagyobbaknak is kihívást jelentett. Emlékezetes pillanat volt, amikor (talán 1994-ben) *Bodoky Tamás* és Uj Péter egy műanyag pohárba rejtette a mobilt, hogy a csúszdák rejtekéből tudósíthasson majdhogynem online az Internettónak. Itt még minden összefolyt, Cyberpunx Not Dead, HTTP überalles...
1998-ban a **Matáv Real Audiót** és **Videót** lemondó táviratának vétele után néhány órával már alakult is a **Sziget Sun Online** (**szigetsun.datanet.hu**) 24 órás multimédia-magazinja, amelyet a **Datanet** támogatott a csillaghegyi **Banán Klub** „közbejöttével".
Vakrepülések, technikai megoldatlanságok, de volt kép és hang, kúsztunk fölfelé minden slágerlistán.
24 órás szolgálatról szó sem volt, a **Mentha Multimédia** szakemberei akkor léceltek le sörözni, amikor akartak, de még így sem körözött le azon a nyáron senki, maximum nem voltunk túlzottan beszélő viszonyban egymással...
Igen, nekem itt volt a vége Szigetnek, netnek egyaránt – amikor jött a pénz, a jó sok pénz, ahogy kell, igen, igen, ismerem a törvényszerűségeket, inkább én léptem, igaz, nem tartóztattak.
Azóta persze kiderült, hogy tényleg nincs más út, csak az isten útja, kell a szponzor, mint **kis tehénnek** *Garas Dezső*. Csak a Sziget arcai változnak azóta szigorú monotonsággal.

Kezdődött azzal, hogy egy felmérés szerint a Sziget a középosztály szigete, amelynek kell az **In-Kal Security** meg a bankjegykiadó automaták, de szó van arról is, hogy a fűzfák törzsére mobilcsatlakozásokat telepítenek, hogy ott lehessen föltölteni a ketyeréket. Ebbe a vonulatba persze nem férnek bele a **punkok** az összes taréjukkal, bakancsukkal meg stoppolt hátizsákjukkal, és nem férek bele én sem a 39 évemmel. Alig van banda a nagyszínpadon, amelyet ismernék, talán a **Cure**, na jó, egy hetet mégsem lehet kihúzni a világzenei nagyszínpadnál. Meg amúgy is hiányozni fognak a hajnalok, amikor egyszerre jön meg a sovány tejes kakaó és a locsolókocsi, a rohadt napfelkelték, giccsesek voltak, muszáj volt bámulni őket...
De hát ez már egyéni szociális probléma, ezentúl is mindenkinek meglesz a maga **Sziget-legendája**, mindenkinek más, és egyszer majd eljön az idő, amikor valaki fogja magát, s ezt a sok personal historyt jól összegyűjti, ahogy kell, egy szépen, jól kereshető, nagy halmazba. Levelezni is lehet majd egymással, hogy megkérdezhessem **Kiscsirét**, mivel is bántottam meg, és tényleg örökké tart-e, lesz majd egy topic, sziget.sun, és talán előkerül **Andu**, **Papesz** és **Köszi**, a kétméteres **PC-varázsló**...
És akkor egyszer csak kiviszem a lányomat a Szigetre, de csak egyszer, hadd lássa, és akkorra már talán magam sem ismerek a régi placcra, s hajnalban, amikor a lányom valami táncsátorban pörög, azt kérdezem félhangosan: figyelj, Bálna, mi a vért keresel te itt?
Hazafelé aztán majd azon gondolkodom: vagyok-e én a **Sziget-nemzedék**, vagy sem?

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Zöld KÚT

Zöld iránytű a neten – ez a Greenfo.hu, a KÚT honlapja. A KÚT pedig nem más, mint a Környezetvédelmi Újságírók Társasága. 1997 elején hozta létre tizenöt, e témában dolgozó újságíró Sarkadi Péterrel *az élen. A rádiós szerkesztő és riporter naponta öt-hat órát tölt a honlap tartalmának szerkesztésével és frissítésével. Igazi megszállott, témája elkötelezettje – a Net.rét egyik előadója volt.*

■ **Egerben** nőttem fel, tájfutottam, rengeteget kirándultam... A **Bükk** közelsége miatt tizennyolc éves korom óta elkötelezett „**zöld**" vagyok, talán ezért lettem földrajz-biológia szakos tanár. Tanítottam, készítettem természetvédelmi tévéfilmeket, majd a **Magyar Rádió Gordiusz** című műsorának szerkesztőségében kötöttem ki hét évvel ezelőtt. Azóta tudományos ismeretterjesztő, főleg környezetvédelmi műsorokat készítek a **Bartók**, a **Petőfi** és a **Kossuth** adón. Miután huszonöt éve fotózok, és fontosnak tartom, hogy a rádióműsorokhoz némi többletet is adjak a hallgatóknak, kitaláltam a **Greenfót**. A két munka jól kiegészíti egymást. A net gyors, bárhonnan elérhető, nem kell napokat várni, mint egy postai levélre.

■ ***A Környezetvédelmi Újságírók Társasága voltaképpen civil szervezet?***

■ Igen, **nonprofit egyesület** vagyunk, és tagja a **Nemzetközi Környezetvédelmi Újságírók Szervezetének** (IFEJ). 1997-ben mi rendeztük meg az IFEJ világkonferenciáját **Budapesten**, amelyen harminc országból több mint száz újságíró vett részt. A **KÚT** célja, hogy az elektronikus és az írott sajtóban dolgozó kollégákat, valamint a téma iránt érdeklődőket – nemcsak a **zöldeket** – ellássa hírekkel, háttér-információkkal. Ennek leggolcsóbb és leggyorsabb módja a világháló, ezért hoztuk létre honlapunkat 2001 tavaszán.

■ ***Megvallom őszintén, amikor alaposabban megnéztem a Greenfo webhelyét, azt mondtam magamban: „Ezt nevezem!" Sokszínű, gazdag tartalom, interaktív funkciók - le a kalappal!***

■ Több ezer cikk van a honlapon, és természetesen keresni is lehet rajta, hogy könnyebb legyen az eligazodás. A „**Körlap**" rovat rövidhíreket, cikkeket, háttér-információkat és portrékat tartalmaz, minél több közérdekű témára, pozitív kezdeményezésre koncentrálva, de figyel az **EU-integráció** környezetvédelmi kérdéseire, a jogszabályalkotás és -alkalmazás különböző szintjeire is. Gyakran olyan – **fotókkal illusztrált** – témával is foglalkozik, amely valamilyen okból kiszorult az újságokból. A portrék olyan példamutató személyeket mutatnak be a diákoktól az akadémikusokig, akik sokat tettek környezetükért. A „**Zöld navigátor**" témakörök szerinti linkcsokor, s hamarosan kereshető adatbázissá alakítják át. A „**Zöld fürkész**" a KÚT szerint a legteljesebb, folyamatosan bővülő civil zöldadatbázis. Jelenleg 1400 tételt tartalmaz, és bármilyen szempont alapján kereshető benne zöldszervezet, hivatal, szolgáltató cég stb. A „**Természetvédelem**" szintén adatbázisokat rejt. Tagjaink rádiós és egyéb újságírómunkájuk során rendszeresen járják az országot, így a védett hazai élővilágot, a természetközeli gazdálkodást is be tudjuk mutatni. Itt kapott helyet a „**Zöld galéria**" is, a profi és amatőr

természetfotósok bemutatkozóhelye. A site-on még kiadványfigyelő és programajánló is található. A grafikai és technikai munkákat a **Mentha Kft.** készítette el. Egyszerű adminisztrációs felület segítségével bárhonnan feltölthetők a képek, a

Sarkadi Péter és Bendegúz

szövegek. Több kolléga jelentkezett munkára, de egy működő szerkesztőség kialakításához sok pénz kell, amit mint nonprofit egyesület igyekszünk pályázatokon megnyerni – változó eredménnyel. Szeretnénk honlapunkat **reklámmentes zöldhírügynökséggé** fejleszteni. Terveink szerint még idén elindítjuk heti hírlevelünket, megújítjuk a **Természetvédelem** és a **Navigátor** rovatot. Emellett egy önkormányzati és egy pályázatfigyelő oldalt is nyitni szándékozunk.

■ ***Mit lehet tudni a Greenfo.hu látogatóiról?***

■ Az olvasóinkról nem sokat tudok. Általában zöldek, és többen mondták, hogy külföldön is mindig minket néznek, mert így **naprakészen informálódhatnak** a hazai zölddolgokról. Idén májusban bartermegállapodást kötöttünk az **Origóval.** Ők elhelyezték tudományoldalukon a bannerünket, mi pedig ellátjuk őket zöldanyagokkal. Azóta nézettségünk nőtt, jelenleg mintegy négyszázan keresnek fel naponta, akik maguk is formálják a site-ot: a **Greenfo.hu** többféle interaktív funkciót biztosít a látogatóknak. A „**KÚT-fórum**"-ban bárki bármely témában nyithat oldalt. Az „**Állásbörze**" úgy született, hogy nagyon sok e-mailt és telefont kaptak a zöldsite üzemeltetői olyanoktól, akik kimondottan ilyen területen szerettek volna elhelyezkedni; főleg a frissen diplomázott szakembereknek voltak és vannak ilyen ambíciói. Ugyanakkor polgári szolgálatot és társadalmi munkát vállalók is jelezték igényüket. Így született meg az oldal, ahol állást keresők és kínálók egyaránt regisztrálhatják magukat. A „**Zöld faliújság**"-ra bárki beírhatja közérdekű, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos problémáját, észrevételét, kérdését. Az újságírók és a segítséget, tanácsot nyújtani tudó szakemberek, a zöldek is felvehetik a kapcsolatot a jelentkezővel.

■ ***A site csak környezetvédő, vagy környezetformáló is?***

■ Az utóbbi. Olyannyira, hogy a Greenfót kevésnek is tartom, szeretném, ha a médiában nagyobb teret kapna a környezet- és természetvédelem. Miután jól ismerem az újságírókat, tudom, hogy a kedvükben kell járni, azaz egy kicsit ki kell szolgálni őket, mert így sikeresebb lehet a „**zöldítés**". A Greenfón több rovat is szolgálja a fenti célt. A „**Sajtóarchívum**" 1998. január 1-jéig visszamenőleg tartalmazza az országos napilapokban megjelent, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos cikkeket tematikus keresővel. A „**Médiafigyelő**" a televíziók és rádiók környezet- és természetvédelmi műsoraira hívja fel a figyelmet. A „**Sajtószoba**" meghívókat, háttér-információkat tartalmaz az újságírók számára. Maga a Greenfo.hu is igyekszik formálni a környezetet: talán a tanári vénám miatt – no meg ikerlányaim miatt is – fontosnak tartom a szemléletformálást, hiszen egyre komolyabb gondban van a **Föld**. Ezt a reklámokkal fogyasztásra nevelt emberek nem hajlandók figyelembe venni. Ezen jó volna változtatni. A Greenfo segítségével mi megtesszük, amit megtehetünk.

Hátamon a házam

Sokan vannak, akik nyáron a **lakókocsit**, a **lakóautót** preferálják, de ősszel bizony útban van a járgány, meg kellene szabadulni tőle, vagy legalábbis jó lenne valahová leadni, ahol jövő nyárig esetleg nemcsak tárolják, hanem rendbe is hozzák, újjá is varázsolják a túrán megfáradt **vándortársat**.

Bár a **www.karavandor.hu** elsősorban nem venni, hanem eladni kíván – elsősorban **Dethleffs** lakóautókat és lakókocsikat –, az a tény, hogy a **Karavándor Kft.** használt karavánok forgalmazásával is foglalkozik, valamint hogy a cég elvégzi a garanciális és garanciaidőn túli karbantartásokat, javításokat, valószínűsíti, hogy őszi gondjainkon is tud segíteni. Persze elképzelhető, hogy akadnak, akik nem ilyenkor helyezik nyugalomba az utánfutót, hanem most veszik elő. Épp őszi kirándulást terveznek, esetleg vásárolnának ezt-azt az útra. Nekik feltétlenül érdemes az **online áruházba** betérni, és a weben keresztül lebonyolítani a vásárlást. Igaz, komplett lakókocsit nem tehetünk a bevásárlókocsiba, de **biovécét**, **kerékpártartót**, **bútorokat** igen. A Karavándor Kft. fennállásának másfél évtizede alatt több neves, vezető **nyugat-európai** gyár bizalmát nyerte meg, és őket képviselve – többek között – az alábbi termékeket forgalmazza:

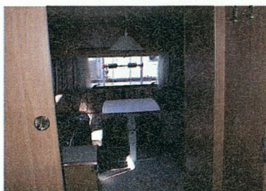

Dethleffs lakókocsik; **Thetford** beépíthető kazettás vécék, hordozható biovécék, ezekhez használatos vegyszerek, **EA Metall** elősátor-rudazatok, elősátor-tartozékok, kempingbútorok.

Az oldal azoknak is jó kiindulópont, akik vágyakoznak arra, hogy hátukon hordják a házukat, de nemigen tudják, hogy ez az életmód milyen beruházást kíván meg. Nos, a válasz: tág határok között mozoghat. A használt cikkek oldalán egész jónak tűnő ötszemélyes lakókocsit is láttunk **egymillió** alatt, de ha valaki új és korszerűen felszerelt karavánban gondolkozik, akkor a **4-5-6 milliós** autója mögé árban akár ugyanennyit kóstáló utánfutót is akaszthat.

Hátizsákkal Angliában

Univerzális weboldalak márpedig nincsenek

Bak Árpád

Anglia a közép-európaiak számára nem az olyan egy-két hetes nyári kiruccanások célpontja, mint a mediterrán országok. Akik kis hazánkból télen-nyáron útnak indulnak a szigetország irányába, azok többnyire a hosszabb otttartózkodás reményében teszik. Egy Anglia felé tartó busz utasainak nagy része azokból a fiatalokból áll, akik baby sitterként vagy au pairként szándékoznak munkát vállalni Londonban, a szerencsésebbekre pedig rászakadt egy ösztöndíj valamelyik vidéki nagyváros egyetemén. A kijutási lehetőségek feltérképezésénél sem jelent kifejezett hátrányt az internet, itt és most azonban arról lesz szó, hogyan lehet segítségünkre a világháló egy idegen országban, ahol néhány nagyon rövid hónapba kell belesűrítenünk egy egész életszakaszt. Természetesen a jelszavunk: utazni – amihez lábjegyzetként hozzáértendő, hogy szűkösre szabott költségvetés és kötött munkaidő mellett.

Ha az északkelet-angliai **Scarborough** városából kigyalogolunk a tengerpart mentén, déli irányban, a táj minden leírást felülmúló díszletté válik. Jobbra egy golfpályákkal tarkított rét, hihetetlenül rövidre nőtt és még télen is valószínűtlenül zöld fűvel. Az időnként felbukkanó vadnyulak csak erősítik az érzést, hogy *Alice* csodaországába csöppentünk. Balra a rét szakadékká válik, melynek szikláit a tenger hullámai koptatják. Ha tényleg élt volna *Robinson Crusoe,* valami hasonlót láthatott volna a tengerre szállás után balsorsra ítélt hajójából, amely a regény szerint egy közeli város kikötőjéből indult útnak. Látogatónk ilyenkor nagyot sóhajt, és arra gondol, hogy a mai napra elfelejthetjük az egész modern világot a számítógépekkel

Bak Árpád

Hátizsákkal Angliában

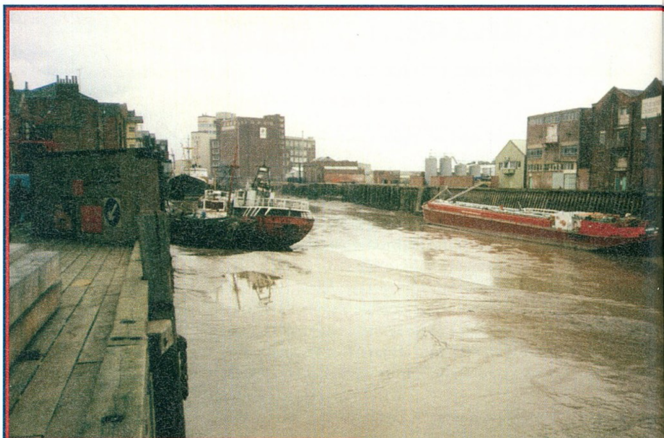
együtt – majd előhúz zsebéből egy internetről kinyomtatott **túra-útvonalat**.

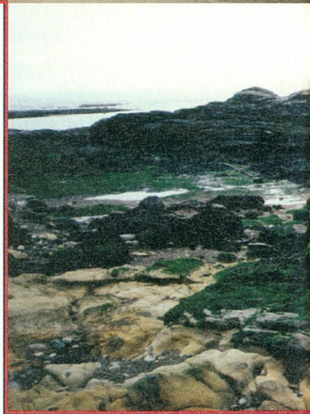
Az **internetfüggőség** kezelésére garantált terápia az angol táj látványa, ugyanakkor ráébredünk, hogy a net lassan a nomád életmódnak is nélkülözhetetlen kelléke lesz.

A **világjárók zarándokhelyei** közé óhatatlanul bekerül egyre több virtuális állomás is a világhálón, amely létfontosságú lehet a valós világbeli tájékozódásban. Így angliai úti beszámolóm is ekképpen módosul: **angolhonban** tett túráimat hasonló tematikájú barangolások kísérték a hálón.

Az időjárás, mint tudjuk, **végletesen szeszélyes** a britek földjén. Ezért, ha nagyobb kimozdulásra szánjuk rá magunkat Angliában, először is nem árt egyeztetni a helyi druidákkal, hogy intézkedjenek a jó időről, vagy legalább nézzük meg a **BBC** weboldalán a regionális időjárás-jelentéseket (**www.bbc.co.uk/weather**). Én az előrejelzések ellenére egy különösen szeles napon vágtam neki a zarándokútnak az **Üvöltő szelek** állítólagos színhelyére – mint később kiderült, aznap kilenc áldozatot szedett a vihar, többnyire turistákat.

Hogy hová menjünk, nem nehéz eldönteni, bár kellemes meglepetések érhetik azt, aki megnézi, hogy a kötelező nagyvárosok mellett a közvetlen környék milyen helyi látnivalókat rejteget. Minden megye turisztikai hivatalának (**tourist board**) van saját honlapja, melynek részletessége messze felülmúlja az olyan országos szintű weblapokét, mint az **AboutBritain** (**www.aboutbritain.com**), amely egyébként **524 városra** kiterjedő ismertetőivel mindenkit ver a maga műfajában. Ugyaninnen a főbb nemzeti és helyi idegenforgalmi központok listái is elérhetők, de egyéb helyi érdekeltségű oldalakat is érdemes felkutatni. Nekem például **Yorkshire megye** hivatalos turisztikai oldala, a **Yorkshire-Visitor** (**www.yorkshirevisitor.com**) mellett ugyancsak hasznosnak bizonyult a jóval kommerszebb Yorkshire Tour (**www.yorkshire-tour.co.uk**) áttekinthető összefoglalója a helyi településekről. A túraútvonalak legnagyobb gyűjteményét a **www.walkingbritain.co.uk** kínálja a maga több mint kétezer oldalán. A hatalmas anyagot ráadásul áttekinthetőbben szerkesztették meg, mint a többi hasonló témájú site-on, az útleírások részletessége viszont nem mindig éri el azokét. Szálláskeresés terén az AboutBritain messze elmarad a másik nagy országos site, a **VisitBritain** (**www.visitbritain.com**) mögött: amikor **bradfordi** szálloda után kutattam, az előbbi hely keresője mindössze négy találatot köpött ki, a másodiké hu-

szonnyolcat, a negyvenöt fontnál kezdődő szállodák mellett felsorolva a jóval olcsóbb szolgáltatásokat is. Bár a helyi tourist boardoknak is hasonlóan jó szállodakeresőik vannak, a VisitBritain előnye, hogy részletesen elmagyarázza, mit is jelentenek pontosan az olyan kategóriák, mint a **country house**, az **inn**, a **self-catering**, a **youth hostel** és a **bed and breakfast**.

Az olcsóbb hostelekkel foglalkozó nemzetközi **Hostelworldnél** (**www.hostelworld.com**) esélyem sem volt bradfordi szállást találni, mivel ez a site a tizenkét legnagyobb angol városra korlátozza tartalmát. Az ismertetőkhöz viszont a szállodák helyzetét jelölő térképrészleteket is mellékelnek, ami mondjuk a minimum egy olyan nagyváros esetében, mint **London**.

Egy kisebb város szállodáinak lokalizálását illetően nem vagyunk elkényeztetve, a hotelkereső oldalak térképei csak a város helyzetéről adnak tippeket. Egyedül a **4hotels.co.uk** országos **szálláskereső hálózatnál** növekednek az esélyeink: a szállodák pontos holléte felől érdeklődőket továbbküldik az összetettebb feladatokkal is megbirkózó **Multimap** (**www.multimap.com**) online világtérképhez. Ott nemcsak utcatérképet találunk minden nyilvántartott településhez, hanem városon belüli útvonaltervezőt is. A **Directions** menüpont alatt a kiindulási és az érkezési címet megadva megkapjuk a legrövidebb útvonal leírását utcákra lebontva, a két hely közti távolságot, valamint az út kocsival való megtételéhez szükséges időt.

A városokon belüli tömegközlekedés részleteiről mindent megtudunk a **UK Public Transport** Information (**www.pti.org.uk**) oldalán, ahonnan még helyi busztérképeket is letölthetünk PDF-ben. Londonban a hétmilliós lakosság tömegével igyekszik megbirkózni a földalatti, népszerű nevén a **Tube**. A tizenkét vonal közel háromszáz megállós, négyezer metrókocsitól visszhangzó labirintusrendszerében segít eligazodni a **www.thetube.com** interaktív térképe, a **www.londontransport.co.uk** pedig minden egyéb tömegközlekedési eszközt is felölel.

Míg a **Multimap** a távolsági útvonaltervezés területén is csak az autósoknak mond érdemlegeset, a buszozni vagy vonatozni vágyóknak ott a **Journey Planner** (**www.jplanner.org.uk**) - bár itt bizonyos korlátokba ütközünk. **Angliában** ugyanis a tömegközlekedés nagy része magánkézben van, ami azt is maga után vonja, hogy nehéz átlátni a sok helyi busz- és vasúti cég kusza hálóját – a vonatállomásokon gyakran a menetrendet külön cégek külön helyekre teszik ki, így eltarthat egy ideig, míg megtaláljuk az összesített táblázatot. Az interneten is hasonló a helyzet, és az egységesítésre tett kísérletek sorra kudarcot vallanak. A főbb busz- és vasúttársaságok menetrendjéből egyszerre

Fotó: Bak Árpád

Bak Árpád

Hátizsákkal Angliában

dolgozó Journey Planner mindenképpen a leginkább említésre méltó **útvonalszervező**. Két helység neve és az időpont megadása után az eredmény a megállóhelyek pontos listája a vonatok és buszok közötti esetleges átszállásokkal. Automatikusan bejönnek az időben legközelebb eső indulások, de kérhetünk napi vagy heti összesítést is.

Mindezzel gyönyörűen meg is tudtam szervezni, hogyan jussak el **Hullból Bradfordba**, az a kérdés viszont, hogy hogyan jutok tovább a közeli, de jóval kisebb **Haworth** településre, meghaladta a Journey Planner képességeit.

A megoldás egy helyi vonatkozású weblap (**www.bbc.co.uk/bradford**) volt, ahonnan sikerült eljutni a Brafdordban működő buszcégek oldalaira, amelyek valamiért kimaradtak a Journey Planner varázskalapjából. Minden cég ugyanolyan részletes útvonalszervező szoftvert használ, mint a Journey Planner, így nem okozott gondot, hogy egy esős reggelen az állomás felé rohanva könnyedén felismerjem egy lámpánál álló távolsági buszban azt a járművet, amelyre öt perccel azelőtt kellett volna felszállnom. Szerencsére volt még egy közeli megálló, így egy kínai lánnyal versenyt futva sikerült elérni a buszt.

A kiadós túra után a **bradfordi filmmúzeum internetcaféjában** melegedtünk hűséges kísérőmmel, amikor egy idősödő hölgy odatoppant hozzánk, nekünk szegezve a minden halandó által rettegett kérdést: „**Kedveseim, vajon hány óra lehet most Kenyában?**"

A hosszabb válasz mellett döntve begépeltem a böngészőbe a **www.worldtimeserver.com** címet. A **World Time Serverről** minden ország pontos ideje lekérhető, így bárhol is van az ember a világon, az órabeállítás többé nem jelenthet gondot. Legfeljebb Angliában, ha nem vagyunk tisztában a **Greenwich Mean Time** fogalmával, amely nem feltétlenül azonos a brit pontos idővel. A **GMT** ugyanis a tengerészetben használt, egész évben állandó, standard idő. Bár megegyezik az angol téli időszámítással, nyáron – hiába adja meg a BBC website-ja a napkelte és a napnyugta idejét GMT-ben is – nem árt egy órát hozzáadni.

A kétórás magyar–angol időeltolódás nem igényel különösebb kiheverést, az árkülönbségek okoz-

ta kezdeti sokk viszont annál inkább. Ezért előbb-utóbb leszokunk az árak átszámolgatásáról, és csak a rendelkezésünkre álló büdzsé univerzumában gondolkodunk, az olyan devizaátszámoló weboldalakat pedig, mint a **www.xe.com/ucc**, csak nagyobb kiadások alkalmával keressük fel. Az elektronikus banki szolgáltatások lehetővé teszik egyenlegünk lekérdezését a neten, ami nem hátrány, ha itthoni bankszámlát használunk. Az sem mindegy, hogy milyen típusú kártyával vágunk neki a nagyvilágnak - nem a legjobb utólag ráeszmélni, hogy azt a fajtát, amilyen nekünk van, lakóhelyünk környékén legfeljebb csak egy szőnyegboltban és egy szépségszalonban fogadják el. Ilyen esetekben jól jönnek a **Visa**, a **MasterCard** és egyéb hálózatok online **ATM-lokátorai**.
Az intézmény, amelynek megtalálásához egy angol városban garantáltan nincs szükség se térképre, se internetre, az a **pub**. Ezért első látásra kissé valószínűtlennek tűnhetnek az olyan weboldalak, mint a **www.pubsaroundbritain.co.uk**. Ám a brit pubok kultúrájára vonatkozó írások miatt mégis megéri felkeresni az oldalt. Míg ugyanis itthon a kocsma és a kultúra többnyire antagonisztikus ellentétben álló fogalomnak számít, addig **Nagy-Britanniában** eme intézmények egyben történelmi hagyományok szentélyei is. A **www.pubs.com** ugyancsak gazdag háttér-információkat nyújt a pubok különböző fajtáinak - ale house, tavern, inn - történetéről. A **British Beer & Pub Association** (Brit Sör és Pub Szövetség) oldala (**www.beerandpub.com**) pedig valamivel praktikusabb tudást kínál a szomjazóknak: **pubetikettet** turisták számára és az európai világos söröktől igen eltérő brit típusok - ale, bitter, porter, stout - ismertetését.
Úgy tűnik, az egy témára vagy régióra leszűkített tartalmú weboldalak sokasága olyan információs telítettséget eredményez a weben, hogy az univerzalitásra törekvő honlapoknak érdemes az önálló tartalomszolgáltatástól elmozdulniuk más oldalak katalogizálása felé. Ez a felismerés hívhatta életre a **Brit Idegenforgalmi Hivatal** által fenntartott **www.uktheguide.com** és az amerikai szerkesztésű **www.britannia.com** linkgyűjteményt. Mindkettő kísérletet tesz a lehetetlenre: felkínálni a minden kívánságot teljesítő mesebeli dzsinn szolgálatait a brit földre vágyóknak.

Lakomától lakomáig

Miből áll egy középkori lakoma a lovagteremben ötezer jó magyar forintért?

Van benne **aperitifnek barackpálinka**, azután húsleves cérnametélttel, libacomb egészben sült burgonyával, káposztasalátával, ízes palacsinta, bor- és víz – amennyi jólesik. A **középkori lakoma** jellegzetessége, hogy a középkor hagyományainak megfelelő ételeket a **középkori szokásoknak** megfelelő módon evőeszköz nélkül fogyaszthatják a vendégek. Az ételeket **vitézek** és **várkisasszonyok** szolgálják fel, a vacsorát cigányzene kíséri.

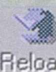

Mindez a **www.hotelkapitany.hu** oldal mögött megbúvó sümegi vár egyik szolgáltatása, csakúgy, mint maga a hotel, ahol igazán főúri környezet fogadja a **XXI. század** vándorait. Bizonyos, hogy a középkor várurai és várúrnői is részesültek kényeztetésben, de ennyiben és ilyenben? Csak ízelítőül: tévé, telefon, minibár, vécé, zuhanyzó, szobaszerviz, masszázs, szauna, lovaglás, nyitott medence, teniszpálya, 24 órás portaszolgálat, programszervezés, saját parkoló, étterem, különterem, konferenciaterem. A főszezon **szeptember 30-áig** tart, tehát még nem késtünk le semmiről, ha ezt valódi és nem csupán virtuális úti célnak tekintjük, bár a főszezon utáni időszak mellett is szólnak érvek, ha más nem, akkor az, hogy olyankor már akár **6400 Ft-tól** is megszállhat egy házaspár a sümegi **Hotel Kapitányban.** A **Travelport** jóvoltából az intelligens helyfoglalás online is megoldható, a hotelkapitany.hu-ról a foglalási adatbázishoz direkt link vezet, ahol megnézhetjük, hogy egy adott időszakban milyen szobák állnak rendelkezésre, és le is foglalhatjuk a nekünk megfelelőt. A weboldal tanúsága szerint egész évi program a **bajvívás** és a **lovagi torna**, amit ősszel-télen a várból – a szabadtérről – bevisznek a lovagterembe. Ez a program nemcsak a főszezonban, hanem egész évben megtekinthető. A **középkor** legbátrabb és legférfiasabb játéka, a lovagi torna hangulata elevenedik meg izgalmas és lenyűgöző lovas- és gyalogosharcokkal, párviadalokkal. A lovagok szívük hölgyéért küzdenek meg egymással, és mutatnak példát ügyességből, erőből, bátorságból, valamint a harcokban való jártasságból. A programot a középkori lakoma követi korlátlan étel- és borfogyasztással, de hát erről már volt szó: innen indultunk.

Back Forward Reload Home Search Netscape

Bookmarks Go to: http://www.prim.hu/maci

http://www.prim.hu

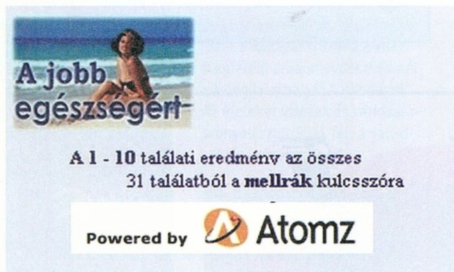
Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Legyünk Atomz-tudósok!

Régi álma az emberiségnek, hogy saját keresője legyen a saját website-ján. Ezt az igényt vagy drága programok telepítésével, vagy ingyenes szolgáltatók segítségével lehet elérni. Ezek egyike az Atomz. Ő az, aki mindent nyújt, de cserébe szinte semmit sem kér. Úgy tűnik, neki elég a dicsőség; mindössze egy kis logóval hirdeti találati oldalunkon, hogy ő segít nekünk.

Mit nyújt az Atomz?

Az Atomz (www.atomz.com) előnyei közé tartozik, hogy – szemben pl. a FreeFinddal (www.freefind.com) – nem tesz be reklámokat a találati oldalba, és még a keresőablak mellett sem kéri szerepeltetni a nevét, mindössze a találati oldalon jeleníti meg logóját.

További előny, hogy az Atomz teljesen szabad kezet ad találati oldalunk megszerkesztésében, míg pl. a FreeFindnál kötelező reklámok jelennek meg.

Az Atomz beállítása

Ha már egyszer regisztráltuk magunkat, tetszőleges számú új accountot is létrehozhatunk, a jelszavunk és a loginnevünk ugyanaz marad. Erre akkor is szükségünk lehet, ha mondjuk többnyelvű website-unk van, és külön keresőt akarunk felállítani minden nyelvre. Érdemes egyébként az Atomz által küldött jelszavunkat megjegyezhetőre változtatni (Account/Update Customer Information).
Ha már nyelv, fontos a nyelvi paramétereket az Options/Words & Languages részben beállítani, javaslatom szerint a következő módon:

Case sensitivity	☐
Diacritic sensitivity	☐
Numbers	☑
Sound-Alike Matching	☑
Automatic Word Endings	☑
Language	English (United States)
Character Set Encoding	ISO-8859-2
Update	Cancel

A Case sensitivity kikapcsolása megelőzi, hogy a kis- és nagybetűs keresések eltérő eredményt adjanak. A Diacritic sensitivity kikapcsolása nagyon fontos, következtében a hibás helyesírású ékezetes vagy ékezet nélküli szavakkal történő keresés ugyanolyan eredményhez vezet. Tapasztalatok szerint a keresőkben nagyon sok hibásan leírt szó jelenik meg. Fontos még az ISO 8859-2-es karakterkészlet megadása, mert ékezetes betűinknek ez a kódtábla felel meg! Az Option oldalon lehetőségünk van több URL-belépésipont (Url Entrypoints) megadására, ha website-unk több helyen található, és letilthatjuk az indexelni nem kívánt oldalakat is (URL Masks).

A beillesztendő HTML-kód

A HTML menüpontra kattintva láthatjuk, hogy oldalunkon elhelyezhetünk egyszerű és fejlett (Advanced) keresési lehetőséget nyújtó HTML-kódot is. Véleményem szerint egy átlagos website-on a fejlett keresésnek megfelelő sok inputmező csak megzavarja a látogatót, és valószínűleg nincs is szükség arra, hogy dátum szerint vagy a lap különböző részeiben keressen a látogató. Ugyanakkor megragadja az ember fantáziáját az a lehetőség, hogy szűkíteni lehet a keresést pl. csak a Body vagy a Description metatag tartalmára. Ennek előnye akkor nagy, ha bocsánatos bűnként manipulálni akarjuk egy kicsit a search engine-eket, de nem akarunk hamis találatokat visszaadni látogatónknak. Mondjuk a Description metatagbe beleírunk olyat is, ami jellemzi a website-unkat, de az adott oldalt nem (amit egyébként büntethetnek a keresőrobotok).

Mester tippje ink

Hogy hogyan tudjuk kihasználni az Advanced lehetőségeit a sima keresés inputablakával, azt érinteni fogjuk a frame-ek kezeléséről szóló részben.

Szabadulás a ronda gombtól

Hogy megszabaduljunk az űrlapok ismert ronda gombjától, az egyszerű keresés HTML-kódját kicsit át kell alakítani:

```
<form method="get"
action="http://search.atomz.com/search/">
<input size=25 name="sp-q">
<input type=submit value="Keres">
<input type=hidden
name="sp-a"
value="sp10020619">
<input type=hidden name="sp-f" value="iso-8859-2">
</form>
```

A pirossal szedett sor volna az űrlap Keres gombja, ezt cseréljük ki az

```
<input type=IMAGE src="keres.jpg" onClick="submit()">
```

sorra, vagy Az űrlapok világa 2. című cikkben (ink, 2001. október) leírt módon színezzük át gombunkat. Az űrlap mezőit bátran táblázatba tehetjük, ha formázni akarjuk őket!

Frame-ek kezelése

Ha frame-eket alkalmazunk site-unkon, akkor el kell döntenünk, hogy a találati oldal a hívó keretben jelenjen meg, vagy egy másikban, esetleg teljes ablakban. A probléma kezelésének egyik módja, ha az Accountunkba belépve az Options menüpontra kattintva kiválasztjuk a Frames almenüpontot, majd az így bejövő oldalon az inputmezőbe beírjuk annak a keretnek a nevét, amelyben a találati oldalt szeretnénk megjeleníteni.

Target Name
Update Cancel

Ha keretből akarunk teljes ablakra áttérni, akkor _parent, ha új ablakot akarunk nyitni, akkor _blank vagy _top paramétert írjunk.

A másik megoldás talán azért érdekes, mert rávilágít arra, hogyan tudjuk céljainknak megfelelően generálni a megfelelő keresőstringet, s ennek egyik alesete, hogy mi határozzuk meg, keretben vagy egész ablakban jelenjen-e meg a találati oldal. Ez pláne érdekes lehet, ha website-unkon mondjuk két kiindulási keresőoldalunk van, az egyik keretből indul, a másik teljes ablakból.
Ha már betettük az oldalunkba az Atomz keresőjének HTML-kódját, csináljunk egy próbakeresést mondjuk a „páraelszívó" szóra. Ekkor a következő URL jelenik meg a Location Barban:

Address http://search.atomz.com/search/?sp-q=p%E1raelsz%EDv%F3&sp-a=sp10029619&sp-f=iso-8859-2&x=43&y=19

Ez nem más, mint a HTML-kódban szereplő <form> egyes elemeinek értéke & jellel elválasztva. Rögtön az első az sp-q formelem, amely „páraelszívó" kulcsszavunk emberi fogyasztásra alkalmatlanná tett változatát tartalmazza, majd az sp-a, amely site-unk azonosító kódja, majd a karakterkód, amit az Atomz website-ján állítottunk be. Kulcsszavunkban az ékezetes betűk úgy jelennek meg, hogy % jel plusz a karakter hexadecimális ASCII-kódja. (Ennek oka, hogy a speciális karakterek és az ékezetes betűk továbbítása konverziót igényel.) Kereséskor gyakorlatilag az történik, hogy a meghívó ablak vagy keret címe lesz a keresőstring, ami nem más, mint találati oldalunk URL-címe.
Most azt kell elérnünk, hogy a fenti URL-cím valójában a teljes ablaknak, ne pedig annak a keretnek a címe legyen, ahonnan meghívtuk a keresőt. Ez Javascriptben egyszerűen azt jelenti:

```
parent.location.href='http://search.atomz.com/search/
?sp-q=p%E1raelsz%EDv%F3&sp-a=sp10029619&sp-f=
iso-8859-2'
```

Most már csak azt kellene összeügyeskedni, hogy ezt a stringet mi tudjuk előállítani.
Ehhez az kell, hogy a kulcsszavunkat megszerezzük a textablakból, amikor a felhasználó beírta, és megnyomta a Keres gombot, de még át is kell alakítanunk az ékezetes betűket a kívánt formára. Ezt az escape() Javascript-függvény szívesen megteszi nekünk.

A kívánt függvényecske a következő:

```
<SCRIPT language="javascript">
<!--
function kulcsszo()
{return escape(document.forms[0].elements[0].value);}
//-->
</script>
```

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Legyünk Atomz-tudósok!

Ezt elhelyezzük az oldalunkon bárhol (de a </Head> előtt szokás), és a nyomógombos, pirossal szedett sorunkat (lásd fentebb) kicserélhetjük a következőre:

```
<input type=IMAGE src="keres.jpg" onClick="parent.location.href='http://search.atomz.com/search/?sp-q='+kulcsszo()+'&sp-a=sp10020619&sp-f=iso-8859-2'">
```

Vagyis egyszerűen karakter-összeadást végzünk, és a kulcsszavunk helyére meghívjuk a **kulcsszo()** függvényt, amely így az aktuális kulcsszót teszi be a keresőstringbe. (Vigyázzunk az egyszeres és kétszeres idézőjelekre!)
A keresőstring generálásának másik felhasználhatósága, ha siteunkon az **Advanced** keresés valamely beállítását szeretnénk állandóan alkalmazni a szimpla keresés inputmezőjével. Ekkor beállítjuk az **Advanced** paramétereit, majd elvégzünk egy próbakeresést. A **Location Bar**ban megjelenik az a keresőstring, amelyben csak a kulcsszavunkat kell a fenti módon dinamikusan elhelyezni és a fenti módon megadni találati oldalunk címét az egyszerű keresés HTML-kódjában.

Az Atomz találati oldala

Az **Atomz** esetében választhatunk több standard template közül (**Templates/Choose a template**). Kipróbálás a **Test drive**, kiválasztás a **Choose and use** linkre való kattintással.
Azonban igényes webmester inkább maga alakítja ki oldala designját.
Készítsük el találati oldalunkat házi HTML-szerkesztőnkben, s tegyük bele az általunk megbuherált keresés HTML-kódját is, mondjuk a lap aljába.
Ne felejtsük el, hogy találati oldalunk nyitó **<HTML>** tagje után ott kell állnia:

```
<base href="http://www.az_en_cimem.hu/">
```

Ennek értelme, hogy oldalunkon bármilyen hivatkozás (pl. képek) relatív maradhat.
A **Help** fülre kattintva a lapon lejjebb, egy textmezőben találunk egy **XML**-kódot, ezt másoljuk ki, és ezt fogjuk majd szerkeszteni. Ha a kereső form megbuherált kódja ott van már a találati oldalunkban, akkor az **XML**-kódból a tetejétől a **<!— Put up the next form. —>->** sorig másoljunk át mindent a találati oldalunkba HTML-szerkesztőnk segítségével. (Egyébként meg az egészet, mert e sor után következik az **Atomz** által előállított kereső form kódja.) Ebben az **XML**-kódban a commentek elég jól eligazítanak. A **< >** közé zárt részeket ne változtassuk, viszont az angol szövegeket átírhatjuk magyarra.

Pl. a **<SEARCH-IF-RESULTS>** részen bemutatom, mit és hogyan lehet átírni:

Az Atomz kódja	Átalakított kód
<SEARCH-IF-RESULTS>	<SEARCH-IF-RESULTS>
SEARCH RESULTS <SEARCH-LOWER> - <SEARCH-UPPER>	A <SEARCH-LOWER> - <SEARCH-UPPER> -dik találat az összes <SEARCH-TOTAL> találatból a <SEARCH-QUERY> kulcsszóra
of <SEARCH-TOTAL> total results for <SEARCH-QUERY> 	</SEARCH-IF-RESULTS>
</SEARCH-IF-RESULTS>	<SEARCH-IF-NOT-RESULTS>
<SEARCH-IF-NOT-RESULTS>	Találati eredmények a <SEARCH-QUERY>
SEARCH RESULTS for <SEARCH-QUERY> 	kulcsszóra
</SEARCH-IF-NOT-RESULTS>	</SEARCH-IF-NOT-RESULTS>

(A piros szöveg az átírt rész.)

Az átalakítás eredménye a találati oldalon a cikk első képén látható!
Hasonló módon írhatjuk át a többi szöveget, az egyetlen nehézség a nyelv lehet.
Ha ez megvan, kattintsunk az **Edit** fülre, és a teljes találati oldallal írjuk felül az itt található kódot. A **Test** fülre kattintva tesztelhetjük találati oldalunkat, és ha megfelelőnek találjuk, akkor a **Publish Changes** gombra, majd az ezt megerősítő újabb gombra kattintva elmenthetjük találati oldalunkat.

Az Atomz működésbe lendül

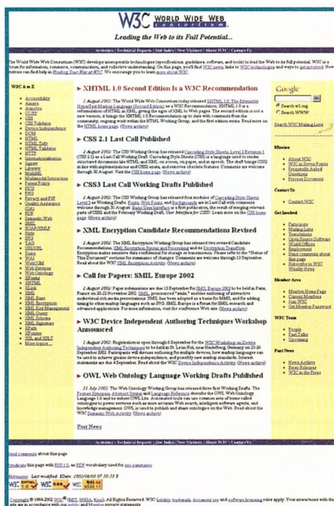
Most már csak az **Index** menüpontra kattintva azt kell beállítanunk, hogy mikor történjen a rendszeres indexelés (**Full Index Schedule**), illetve indexeltessük le site-unkat íziben (**Full Index**). A **Full Index Log** segít nekünk a hibás belső linkek felkutatásában is.
A **Report** menüpont rendkívül hasznos információt nyújt számunkra, ugyanis itt megnézhetjük, hogy milyen kulcsszavakat használtak látogatóink website-unkon, ami közvetve jelzi az igényeket és hiányosságainkat.

A W3C és a HTML

Novák Áron / aaron@maffia.hu

Úgy gondolom, hogy olvasóink tisztában vannak a HTML rövidítés jelentésével (HyperText Markup Language), azonban a W3C betűszó megfejtése haladóbb weboldalkészítőkön is kifogott már (saját készítésű felmérés alapján). A W3C (World Wide Web Consortium) a HTML-szabvány kidolgozója, más néven szülőatyja. A W3C szervezete hozta létre továbbá a CSS-, az XML- és a PNG-szabványt is. Ezzel gyakorlatilag a web alapjait jelentő különböző szabványok kidolgozója. Miért érdekes ez nekünk?

Aki rendszeres olvasója a **tippje ink** rovatnak, felfigyelhetett rá: a **webkikötő létrehozásában** hatalmas feladatot jelent biztosítani azt, hogy bármely **böngészőben** nagyjából ugyanúgy nézzen ki az oldalunk. A szabványok biztosítják a felületek közötti **átjárhatóságot**, legyen szó bármiről. Ezek a web esetében sem hiányoznak, láthatjuk, hogy igen komoly szervezetek foglalkoznak kidolgozásukkal és frissen tartásukkal. Azonban a weben kialakult helyzetet látva feltehetjük a kérdést: **kinek a hibája?** A weben kialakult helyzet alatt a kompatibilitás és megfelelőség hiányát értem a különböző böngészők és a még különfélébb weblapok között. A szabvány arra való, hogy betartsák, gondolhatná egy webböngésző fejlesztője. De ha a szabvány szerint próbálnánk értelmezni a **.hu** végződésű domainek alatt található weblapokat, nagy gondban lennénk. A **HTML-szabvány** előírja, hogy a dokumentum elején meg kell határozni, a szabvány mely verziójában készült az oldal. A .hu végű domainek 9%-ánál lelhető fel ez a deklaráció. A számításban van egy kis hiba, hiszen a még ki nem épített webhelyek is rontják a statisztikát (bővebben a mérés módjáról: **www.szentimre.hu/hu_teszt**). Világosan látható, hogy a webhelyek szerzőinek többsége fittyet hány a HTML specifikációjára. De nem biztos, hogy a weblapkészítők a főbűnösök. A **Microsoft FrontPage**-ével készített weblapok nem felelnek meg a HTML-nek! De azért nem a Microsoft az ördög, a **Dreamwaver** is hasonló cipőben jár. Viszont a **Netscape** által nyílt forráskódúvá tett **Mozilla webszerkesztőjét** lehet ellenpéldaként felhozni. Tehát a weblapok nem felelnek meg a specifikációnak, és a szerkesztők sem nagyon. Mi a helyzet a böngészőkkel? Ott már nem ilyen könnyű ezt megállapítani. Vajon mi volt előbb? A szerkesztők hoztak létre nem HTML-megfelelő kódot, és ezért kellett a webböngészőknek is idomulniuk hozzájuk, vagy fordítva? Teljesen lényegtelen. A fő célja mindenkinek az (kivéve néhány óriáscéget), hogy a HTML-oldalak mindenütt pontosan ugyanúgy nézzenek ki.

(Hogy mit értek a „mindenütt" alatt? Mondjuk az **IE-től a Konquerorig** mindent.) Persze ez ördögi kör, a webmesterek nem gyártanak tökéletesen HTML-kompatibilis kódot, mert a böngészők nem jelenítik meg tökéletesen, a böngészők meg ki tudja, miért nem tartják be tökéletesen a szabványokat... Tehát mindenkit csak bátorítani tudok, hogy a leghitelesebb és legjobb **HTML-könyvből** tanuljon: a HTML specifikációjából (**www.w3c.org**). Ugyanez vonatkozik a stíluslapokra is. Ennél jobb és részletesebb leírást sehol nem találunk. Van még egy hallatlan előnye: ingyenes. Nézzük csak meg a HTML-t tanító könyvek árát... Először úgy gondoltam, hogy a szabványokat betartva csak unalmas lapokat lehet készíteni, ám erre maga a **W3C** cáfol rá a **CSS-t** bemutató oldalával (**www.w3.org/Style/CSS**). Szép, színes és érdekes, szigorúan a szabvány szerint. Ha kész a nagy mű, a szép, színes, érdekes weboldal, amit te készítettél, és még a HTML-szabványnak is megfelel, leellenőriztetheted a **HTML Validatorral**. Ha jól dolgoztál, akkor a program gratulál, és ad egy logót, amelyet kirakhatsz az oldaladra. Még egy kis adalék a böngészőháborúhoz: az **Internet Explorert** fejlesztő Microsoft weboldala nem felel meg a HTML leírásának, a Mozilla-közösség weboldala (amely a Netscape böngészőihez is adja a HTML-feldolgozó motort) pedig kifogástalan. Tessék választani! Fejlesszünk HTML-megfelelően! De ehhez az is kell, hogy legyen, ami megjeleníti...

F. Fülöp Hajnalka / cserko@mail.digitel2002.hu

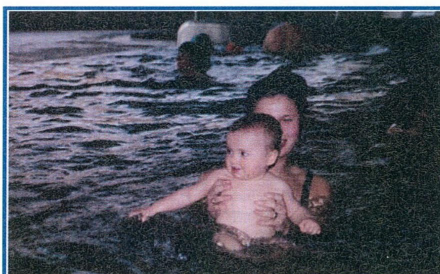
Távmunka? Tényleg?

Ahogyan fegyvernek látszó tárggyal is lehet pénzhez jutni, úgy – állítólag – távmunkának álcázott hálózatépítéssel is. A távmunkával kapcsolatos, szép számmal létező és dinamikusan szaporodó hirdetésekben, weboldalakon egyre több olyan ajánlatot olvashatunk, amely nem más, mint multi-level marketing, vagyis többszintű hálózatépítésen alapuló értékesítés.

Érdemes odafigyelni a hirdetések, munkaajánlatok szövegére, hisz könnyen a **profi megfogalmazások csapdájába** eshetünk! Ilyenek a „hihetetlen lehetőség", az „internetes kereskedelemmel foglalkozó cég", a „valósítsd meg álmaid", illetve a „nekünk is sikerült pár hónap, év alatt eljutnunk célunkig, neked is sikerülni fog" típusú megfogalmazások.

Itt nem másról van szó, mint hogy (**jó pénzért**) be kell lépnünk egy zárt, ajánlási alapon működő **internetes kereskedelmi hálózatba**, ahonnan - esetenként kedvezményesen - magunknak és ügyfeleinknek termékeket (akár szellemi termékeket!) kell rendelni, majd másokat is erre biztatni. **A fizetés** a saját forgalmunk és az általunk beszervezett ügynökök forgalma utáni **jutalékból áll** össze, ami természetesen annál magasabb, minél több ember áll a **piramisban** alattunk.

A **hálózatépítők** profi érvrendszert dolgoztak ki: a velük való együttműködés során napi pár óra **rugalmas munkavégzéssel** korlátlan jövedelem érhető el, nem kell kilépni korábbi munkahelyünkről, másodállásban, vállalkozásban is végezhető, csak egy internetes gépre, sok e-mailező ismerősre, illetve akár telefonon is megkörnyékezhető **potenciális partnerre van szükség**. No meg a kitartó meggyőzésre, újabb és újabb emberek felkutatására, ami - ha kiszámoljuk hatványokkal, hogy hányadik szinten jutunk el akkor is a **magyar internetezők összlétszámához**, ha mindenki csak két új embert szervez be (tizedik lépcső) - az újonnan beszervezetteknek egyre nehezebb.

Kismama távmunkában – kint van a vízből

Ha hálózatépítéssel nem, akkor hogyan lehet pénzt keresni - **távmunkában**? Erre számos lehetőség akad, de még most is a **képzettség**, a **felkészültség** számít! Összeállításunkban megszólalnak a távmunkában érintettek: a **munkaadók**, a **munkavállalók**, illetve a **segítő szervezetek**, **hivatalok munkatársai**.

Alig egy éve üzemel, de máris jelentős szerepe van a témában a **www.tavmunkapiac.hu**, illetve a **www.tavmunka.lap.hu** weboldal üzemeltetőjének, az **In-Forrás XXI. Kht.**-nek. Mint azt *Csillag Péter*, a **Távmunka Főirány** csoportvezetője kérdésemre elmondta, ők is úgy gondolják, hogy a távmunka nem valamiféle foglalkozás, hanem egy **munkaszervezési módszer**, aminek keretében bizonyos szellemi, illetve alkotó tevékenységek végezhetők. A fordításon, újságíráson kívül ide tartozhat a könyvelés, a grafikusi munka, a táblázatszerkesztés vagy akár a gépírás, az adatrögzítés is. A **korszerű távmunkafogalom** elismeri a szoftverfejlesztő, a webprogramozó, a honlapkarbantartó szakemberek munkakörét is. A szemléletváltás érdekében a kht. idén tavasszal **stratégiai partnerkapcsolatot** kezdett kialakítani nagy nemzetközi cégekkel: a Compaq Magyarország Kft.-vel, a Hewlett-Packard Magyarország Kft.-vel, az IBM Corporation Magyarországi Kft.-vel, a Siemens Rt.-vel és a Sun Microsystems Kft.-vel. A **távmunkakultúra** fejlesztését szolgáló hálózathoz nemrégiben csatlakozott négy magyar IT-cég képviselője, akik szintén rendelkeznek már távmunkaadási tapasztalatokkal. Az **internettechnológia-iparban** működő vállalatok - az Econet.hu Rt., a Geometria Kft., a KFKI és a Kürt Rt. - dolgozói között nem egy sikeres távmunkást találunk.

Andrea **befektetési tanácsadóként** dolgozik egy internetes részvénytársaság-

nál **Budapesten**. Munkáját, szaktudását, személyes kapcsolatait nagyon nehezen tudná cége nélkülözni. „Amikor a kisbabámat vártam, felajánlották, hogy nem muszáj bejárnom, kaptam egy gépet otthonra, a költségeket is átvállalta a munkaadóm. Most úgy néz ki, hogy hetente egyszer bemegyek az irodába, **a többi munkámat otthon végzem:** kapcsolatot tartok a befektetőkkel, figyelem a részvényeket, és így tovább. Ezáltal tudok foglalkozni a gyerekemmel, és elláthatom a benti feladataimat is."

Az e-mailben Andreától kapott képen egy **elégedett anya és babája** mosolyog a fényképezőgép lencséjébe. A fókuszban mégis mást kell keresnünk.

A mindennapi gyakorlat azt mutatja, hogy a munkaadók legtöbbször **saját munkatársaik közül** választják ki távmunkában foglalkoztatandó kollégájukat. „A kiválasztásnál figyelembe kell venni a munkavállaló szakterületét, szerepét a vállalat rendszerén belül, valamint egyéni képességeit és személyiségét. Fontos, hogy a távmunkavállaló **megbízhatóan** és **előszeretettel** használja a korszerű kommunikációs technikákat, jól kezelje a számítógépet, **önállóan** tudja használni a munkájához szükséges alkalmazásokat" – összegzi e-mailben küldött szakvéleményét *Mátrainé Bartus Éva*, a **Fővárosi Munkaügyi Központ** szolgáltatási igazgatóhelyettese.

A lényeg tehát a **képzettség**, a **gyakorlat** és a **személyiség**. Az iskolázottság és az önmenedzselés képességén kívül fontos még a **vállalat motiváltsága** is.

A cégek igényei azonban alapvetően mások a távmunkával kapcsolatban, mint a munkavállalóké. Kiemelten fontos a **biztonság**, úgy az eszközök, mint a dolgozó szempontjából. Megbízható, védett rendszeren keresztül, **korrekt szerződés** keretében foglalkoztatnának fegyelmezett, jó referenciákkal bíró távmunkásokat, de ez egyelőre még nehezen jön össze. Mint azt *Kürti Sándor,* az adatmentéssel, winchesterekkel és biztonságos hálózatokkal foglalkozó, világszerte elismert **Kürt Rt.** vezetője egy sajtóbeszélgetésen elmondta: „Nagyon örülnénk egy biztonságos adattovábbító hálózat kiépítésének, már csak azért is, mert most átadott új irodaházunkban **8 millió forintba került** egy új munkahely kialakítása. Mondjuk ebben benne van a saját őrzött parkoló, a nagy sebességű internetkapcsolat a legkorszerűbb gépeken, az uszoda stb., de hát nekünk muszáj megőriznünk magasan képzett munkatársainkat."

Nem elég tehát a képzettség és az otthoni technikai háttér, a **személyes fellépés**, az **önmenedzselés** képessége is elengedhetetlenül fontos! És ez az, ami nagyon nehezen fejleszthető, igen nagy **elszántság** és **akaraterő** kell hozzá! Ráadásul nem elég a hagyományos **álláskereső technikák** ismerete.

A **celratoro.hu** vagy a **karrier.hu** weboldalak komoly **segítséget nyújthatnak** e téren is.

Hajnal János **főszerkesztő** szerint kihagyhatatlan lehetőség a személyiség felcsillantása, a munkavállalás szempontjából őszinte és fontos információk közlése a személyes internetes holnapon.

De hogyan oldják meg az **adózási**, **társadalombiztosítási** kérdéseket?

Csillag Péter így válaszol: „Tervbe vettük már, hogy a munka törvénykönyvében a távmunkásokat érintő **paragrafusokat** megváltoztatjuk, de egyelőre akadályokba ütköztünk. Addig marad az a lehetőség, hogy az önálló jogi személyiségű, számlaképes vállalkozók vállalhatnak távmunkát, ennek jogszabályi háttere rendezett. A többiek eseti megbízással, lényegesen több adóterhet vállalva dolgozhatnak. A betegszabadság, a költségtérítés és az adatbiztonság kérdése mindig az adott megbízástól függ, a feleknek a részletekről egyénileg kell megállapodniuk."

Végezetül tehát: **a távmunka létezik, megoldható**. Az esetleg még mindig kételkedő olvasót azonban biztosan meggyőzi, ha megtudja: a kezében tartott lap is – természetesen – **távmunkában készült**. A magazin **alapítója**, *Vértes János* **„távolról"**, vagyis e-mailben ezt írta: „Hat éve, amikor elindult az **Internet Kalauz**, társszerkesztőnk és ötletadónk **Argentínában** élt, s onnan küldte ötleteit, cikkeit. Művészeti szerkesztőnk **Norvégiába** nősült, s onnan konzultál tördelőszerkesztőnkkel. A **Prím Online** egyik alapítója, stratégiai igazgatónk **Ausztráliába** ment tanulni több mint egy éve, de mindennap velünk van. Mindez azért nem tűnik fel, mert újságíróink zöme a **Klauzál térről** vagy **Pesterzsébetről** sem jár be, hanem e-mailben küldi cikkeit, amit az otthon dolgozó két online szerkesztő webes felületen keresztül pakol fel a Prím Online-ra... Ezen a héten szülőként **Mezőkövesden** kellett asszisztálnom egy iskolai kiránduláshoz, de mindennap online konzultáltam kollegáimmal, s mindez azért nem jelentett különleges szituációt, mert ha bent vagyok a kiadó székházában, a padlásszinten, a fejlesztők meg lent dolgoznak a szuterénszinten, akkor is e-mailben társalgunk. Úgyhogy én nem tudom, mi az a távmunka :-)."

A távmunkával kapcsolatos további – korrekt – weboldalak:

www.tavmunkainfo.hu (Wesselényi Andrea)
www.tavmunka.hu (Távmunka Kht.)
www.otthonimunka.hu (Info Trend Kft.)
www.velunkkeressen.hu
www.i-work.hu

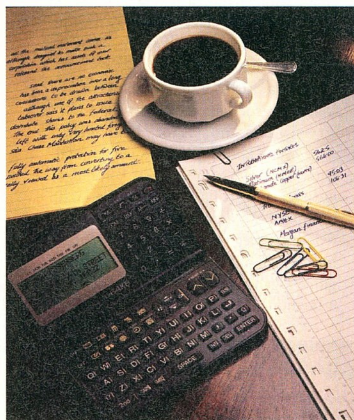
Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Gondold meg, és igyál – kávét!

Eddig csak kávézgattunk „hogyagyonüssük a zidőt", ráadásul némi bűntudattal, tudván, hogy romboljuk, amit a természet megalkotott. Mostantól vége ennek! Az ink megmutatja, hogyan élvezhetjük az életet emelt fővel.

Hogy pontosan miképp kezdődött el a **kávéőrület**, azt nem tudni, de hogy több száz éve nem akar véget érni, az biztos. Elég korán kiderült, hogy nemcsak a hazaszeretet tudja megdobogtatni a szíveket.
A kezdetekről több verzió kering, az egyikben egy pásztor észlelte, hogy kecskéi legelészés közben valami bogyótól **hiperaktívak lettek** (1.), s szaladt a szerzetesekhez; a vallásosabb változat szerint a szerzetesek legeltek, s közben véletlenül bebogyóztak, ettől aztán hatékonyabb lett a hitéletük; de a leghihetőbb verzió szerint a kecskék vették észre, hogy gazdájuk ugrabugrál, és szaladtak szólni a szerzeteseknek. A verziók egyetlen közös eleme, hogy mindez **Kaffában** történt (2.). Persze mindennek van előzménye: még korábban a vad **Etiópiában** a kávészemeket állati zsiradékba nyomkodták (3.), és ez volt a harci eledel a másik törzs nyuvasztásakor. Rossz belegondolni, mi lett volna, ha a kávénak ez a formája terjedt volna el, s reggelente most egy zsírgombócot rágnánk szét frissítő gyanánt. Szerencsére ennyire azért nem hülye az emberiség, bár néha azért más ügyekből kifolyólag ebbéli hitemben megingok.
Innentől a kávé szép alattomban **meghódította a világot**. A történet nem túl eseménydús, bár állandó **csörömpölés** és **hörpölés** kísérte. Na jó, persze össze lehet kotorni egy-két kis izgalmat, pl. a korrupt *Khair* bég, **Mekka uralkodója** betiltatta a kávét, mire főnöke, a szultán kivégeztette. Később *Nagy Frigyes* próbálkozott naivul a **kávé betiltásával**. Kávészimatolók járták a várost, s lecsaptak a **kávéösszeesküvőkre**. De mielőtt valamely alternatív természetgyógyászati kandidaőrült irányzat a kávé ostorozásában előfutárának tenné meg Frigyest, nem árt tudni, hogy ő a kávé helyett a **sört propagálta**, egészen a „**kávélázadásig**" (4.). Így, mint már annyiszor a történelemben, bebizonyosodott, hogy hullhatnak a fejek, lehet lábbal tiporni a szabadságot, de **az élvezetekhez nem szabad hozzányúlni**.

Az élvezet majdnem betiltva még nagyobb élvezet

Tulajdonképpen a kávé történetére rányomja bélyegét az a vallási tébolyban gyökerező téveszme, hogy **ami élvezetes, az nem lehet jó**. Például így lett az örömkereső szex bűnös dolog, holott a természet arra találta ki, hogy a nemi ténykedések során felszabaduló speciális hormonok (**oxytocin**) éppen hogy megszilárdítsák a monogám kapcsolatokat. De hát tudjuk, hogy egyházainkban megfon-

tolt az ügyintézés, *Galilei* polgártárs beadványára is **400 év** múlva érkezett meg a válasz: „**na jó, mégis forog**". Mostanság az is kiderült, hogy az „**engedjétek hozzám a kisdedeket**" mondást nem pedofíliára való buzdításként kell érteni, de ebből is az a tanulság, hogy a tiltás csak arra jó, mint a patak útjába dobott szikla: kerülőútra kényszeríti a patakot. Ezt láthatta be *III. Vince* (más források szerint *VIII. Kelemen)* pápa is, amikor a „**nehogy már élvezzük az életet**" mozgalom hangjai eljutottak hozzá („**ez a Sátán itala**"); előbb bölcsen megkóstolta a kávét, mielőtt betiltotta volna, amitől aztán nem is tiltotta be, mondván: ez túl jó, hogy csak a hitetlenek élvezhessék (3.).
A kávéval szembeni gyanakvás azonban megmaradt, s később **tudományos köntösben** visszatért.

A kávécsata hősei

A kávé rohamos terjedése az **1600-as években** indult be, a sör- és a patikuslobbi nagy bánatára. De a történelmet az élvezetek viszik előre, és a történelem kerekét nem lehetett visszafelé forgatni.
Európa kezdett beleunni abba, hogy vagyonokat kell fizetni az **arab kávéért**, az arabok meg ragaszkodtak növénykéjükhöz. Az első hős *Baba Budan*, a csempész volt, aki elcsórt egy **kávépalántát**, és ültetvényt alapított belőle **Indiában** (1.), de ez csak neki volt jó. Európában a **hollandok** voltak az ügyesek (1.), s a megszerzett palántákkal sikeresen kísérletezgettek gyarmataikon. Hamarosan **fő kávétermelőkké** váltak. Ám voltak oly ostobák, és **1714-ben** a kávéimádó *XIV. Lajosnak* ajándékba adtak egy kávéfát. Nem Lajost ismerték félre, hanem a dolgok logikáját. Mert Lajos éppenséggel volt annyira korlátolt, hogy a francia gyarmatról hazalátogató *de Clieu* kapitánynak, akinek az az ötlete támadt, hogy **Martinique** lehetne **Franciaország Jávája**, megtiltotta, hogy bántsa az ő kedves kávéfácskáját. Erre de Clieu kénytelen volt egy hajtásért betörni éjszaka a pálmaházba (1.), s így lett ő a kávé – később kitüntetett – akcióhőse. (Mások ezt cáfolják, de így izgalmasabb.) Martinique felé haladva útját még színesítette egy kis **kalóztámadás**, egy kis **vitorlacibáló tornádó**, majd egy kis **vízhiány**, ami a kávécserje vízigényességét ismerve kellemetlen epizódnak bizonyult; de Clieu majdnem kiszáradt, ám végül mindketten túlélték az utazást. Ma a világ termésének **90%-át** e palánta utódai adják (3.), s már csak ezért is megérdemel 750 karaktert e cikkben. Beindult az üzlet, és persze a francia gyarmatokról is fejvesztés terhe mellett tilos volt kávépalántát kivinni. De akkor jött a kávé 007-es ügynöke, *Palheta* kapitány, akit **Brazíliából** dobtak át palántabeszerzési ügyben **Francia Guyanába**. Beférkőzött a kormányzó feleségének kegyeibe, és búcsúzáskor egy csokor virágot kapott, benne egy kávépalántával (1.). Valaki tehát elveszítette a fejét, de az nem Palheta kapitány volt. Így terjedt el a kávétermelés **Dél- és Közép-Amerikában**.
Az **USA** akkor még csak **angol gyarmat** volt, de a **bostoni teadélután** néven elhíresült társas összejövetel ízlésformáló hatását mutatja, hogy a teadobálástól fogva a kávéivás hazafias tetté magasztosult (3.).
A kávé azóta mindenhol elterjedt, ahol csak megmaradt. Egyébként két fő ellensége van: a **fagy** és az **aszketizmus**.

A kávé és az ő hatása

Most, hogy így végigverekedtük magunkat a kötelező kulturális bevezetőn, ideje szembenéznünk a tényekkel. Ugyanis makacsul tartja magát az a nézet, miszerint nem lehet jó, ami **serkentő anyagokat tartalmaz**, mi több, az agyműködést befolyásolja. *Voltaire* napi ötven csésze kávét juttatott a szervezetébe, innen lehetett neki annyira éles elméje. Mikor kevés jóakaróinak egyike figyelmeztette, hogy a kávé méreg, hetykén azt válaszolta: „**méreg, de nagyon alattomos lehet, mert ötven éve iszom, és még semmi bajom**".
Ez persze súlyosan felelőtlen duma, nem segít a kérdések tisztázásában. Bagósoknál látni, hogy cseppet sem zavaró annak tudata, hogy **a dohányzás öl**. Hiszen mindig vannak túlélők, akikre lehet hivatkozni. És a kultúra s a tudomány fénysugara már behatolt a kocsmákba is, összeakadt nyelvű egyének vizsgálatokat idéznek az asztal alatt, amelyekből kiderül, hogy a **vörösbor-fogyasztók egészségesebbek**, és tovább élnek. Vagyis **görcsösen kapaszkodunk**

Gondold meg, és igyál - kávét!

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

az élvezetekbe. És a tudomány sem segít az önmagáért felelősséget érző (web)polgárnak, mert a tudomány a gazdaság, vagyis a bor-, a dohány-, a kávélobbi és a többi érdekszféra emlőiből táplálkozik.

Szerencsére vagyunk **mINK**, akik csak a lapeladásban, az abszolúte objektív tájékoztatásban és a kávéfogyasztásban vagyunk érdekeltek, nekünk tehát hihetsz. Mi **nemzeti-komplex** módon közelítjük meg a témát.

Kezdjük a negatív szemlélettel. Vannak, ugye, az aggodalmaskodó hangocskák. Például ha valaki a **Hetek** vonatkozó cikkével (5.) vagy a **Korridor** „legfrissebb" hírével (6.) kezdi, megakadhat a torkán a reggeli kávé. A Hetek szerzői megszálltak egy magyar **táplálkozástudományi kutatóintézetet**, és ott zaklatták a kutatókat. Belőlük szedték ki egyrészt azt, hogy a kávé legalább **393 összetevőből áll** (nagyon kabalisztikusan hangzik!), továbbá hogy **emeli a koleszterinszintet**, s még továbbá, hogy - juj-juj - nagyon káros lehet, pláne 5 csésze felett.

A Korridor pedig a reggeli kávé isssszonyú **artériakeményítő** hatásaira mutat rá. Megértjük a visszafogott konzervatív szemlélet előnyeit (arany középút stb.), továbbá a kiragadott vizsgálatok torzító hatásában való jóleső kéjelgést, de speciel egy **85 000 nőre kiterjedő 10 éves vizsgálatban** semmi nyomát nem találták annak, hogy a napi 6 csészénél is több kávét fogyasztóknak bármi okuk volna aggódni szívük és érrendszerük miatt (7.). Ugyanezt igazolta **45 000 férfi vizsgálata, továbbá 6000 egyén 20 éves** (orvosi értelemben vett) követése is. Na persze nem vonatkozik ez azokra, akik minden kávéjukba tesznek két kanál disznózsírt. Ezt a kérdést azonban az elmeosztályon szokás vizsgálni.

Elterjedt hiedelem még, hogy a kávé emeli a **vérnyomást** (8.), és fokozza a **szívritmuszavarokat**. Számos vizsgálat azonban azt bizonyítja, hogy a közepesen magas vérnyomásúaknál a kávé elhagyása nem javít a betegségen, és a magas vérnyomás kialakulásában sem játszik semmilyen szerepet a kávézás (feltéve, hogy időben kihozzák). Ugyanez mondható el a szervi eredetű szívritmusproblémákról is, **a kávé nem befolyásolja a betegséget** (7.).

Ámde! Mivel **a kávé fokozza az izgalmi szintet**, pánikbetegeknek és szorongásos szívtüneteik miatt aggódóknak sem melegen, sem hidegen nem ajánljuk a kávéfogyasztást (9.), mert a koffein az egyik legjobb **pánikroham-provokáló** anyag (10.).

Aszkétakörökben szokás megvetően kávéfüggésről is beszélni. Kétségtelen, hogy egyesekben megfigyelhető némi eszelős vágyakozás a kávé után, de ez nem fizikai függés, mert nincs hozzászokás, és nincsenek testi elvonási tünetek (11.).

Figyeld meg, hogy a próféták mindig rosszat jósolnak, és ez a rossz szerintük mindig az **emberek mohóságából** következik. A félelmet átalakítják **bűntudattá** - ez valójában egy perverzió, a neve szadizmus. Ezt a technikát sok egyház, orvos és szülő is imádja. Alkalmazását onnan lehet felismerni, hogy túl **könnyedén tiltanak** meg kellemes dolgokat, anélkül, hogy azok káros hatását bárki is tudományosan igazolta volna. A lemondás, ugye, nemesít.

A legjobb célközönséget azok alkotják, akikben könnyű szorongást kelteni. Ilyenek a **magzatukért aggódó nők**. Mondjuk azt nekik, hogy a kávé vetélést, koraszülést, terméketlenséget okoz, s jó kis önsanyargatást vagy önvádolást tudunk előidézni. Csak sajnos a vizsgálatok ezt nem támasztják alá (12.), napi 2-3 kávé biztonságo-

san elfogyasztható. Nem okoz kétfejűséget, autizmust, sem semmi egyebet.
A **csontritkulás** is hálás téma, elég sokan joggal félnek tőle. Lehet bölcsen hümmögni: hát igen, a kávé... Ezt úgy rutinból szokás hozzácsapni a többi okhoz (13., 14.). Csak hát – megmondhatod a mamádnak – a vizsgálatok még intenzív kávéfogyasztás esetén sem találtak összefüggést a csontritkulás és a kávéivás között (12.).
Na, most nézzük a **pozitív** dolgokat! Már persze azon túl, hogy a kávé **finom, élénkít**, és **elősegíti a koncentrációt**, valamint a **szexet** (15.). Úgy tűnik, hogy az jár pórul, aki a hamis prófétákra hallgat, és lemond a kávéról. Ugyanis a napi legalább 2-3 csésze kávé 40%-kal csökkenti az **epekő** és 10%-kal a **vesekő** kialakulásának veszélyét (az USA-ban 20 millió ember fetreng epekőbántalmaktól). Napi 3-4 kávé 80%-kal csökkenti a **májzsugor** veszélyét (16.), ami Magyarországon ma exponenciálisan növekvő halálok. A napi 4 kávét ivók között 24%-kal alacsonyabb a **vastagbélrák** valószínűsége (16.), és egyértelműen kijelenthetjük, hogy semmilyen rák kockázatát nem növeli a kávéfogyasztás. Sőt 50-80%-kal csökkenti a **Parkinson-betegség** kialakulását, méghozzá az elfogyasztott kávé mennyiségének mértékében (11.). A kávé ezenfelül **depresszióellenes** hatású is. Hát gondold meg, és igyál!

Irány az internetc@fe!

Az első **kávéházak 1650** után nyíltak meg világszerte (3.), de persze **Magyarország** jóval előbb megismerte nemkívánatos török vendégei által (17.). **1895-ben már**

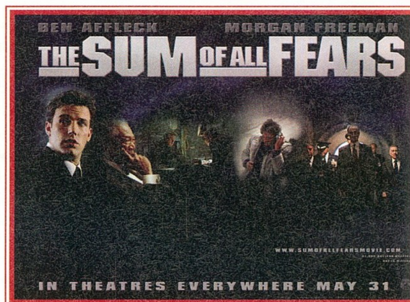
1377 kávéház volt Pesten (18.). A kávéházak veszélyét elsősorban az ott életformaszerűen éldegélő, írogató sunyi ellenzékiek pusmogása jelentette (lásd **Pilvax** és 1848). Ezt a proletariátus győzelme el is söpörte, helyette jöttek azok a kis törpe asztalok, amelyeket egyen-ketten lehetett körbeülni, és a duplának nevezett **zaccfőzet** felett eltöprengeni, hogy mit ettek ezen a burzsoák.
Azután jött a vértelen, majd az információs forradalom, és ma már a nép, lerázva magáról jóakaróinak láncait, szabadon garázdálkodhat kávézgatás közben az interneten, s megnézheti mindazt, ami ebből az írásból helyhiány miatt kimaradt.
Ne keressetek, kávézni mentem!

Ajánlott site-ok:

1. www.nationalgeographic.com/coffee
2. www.terebess.hu/szorolapok/kave.html
3. www.telusplanet.net/public/coffee/history.htm
4. www.mochajen.com/coffee/coffeehistory.html
5. hetek.hu/index.php?lap=10&rovat=22&cikk=749
6. www.korridor.hu/cikk.php?cikk=100000014633
7. www.coffeescience.org/heart.html
8. www.bel2.sote.hu/hipertonia/21.html
9. www.behsci.sote.hu/panicp.htm
10. www.behsci.sote.hu/nok/w_pcikk3.htm
11. www.coffeescience.org/other.html
12. www.coffeescience.org/women.html
13. www.kispest.hu/ujsag/200202/fejer.htm
14. www.medlist.com/hippocrates/III/1/036.htm
15. www.gardfoods.com/coffee/coffee.sex.htm
16. www.coffeescience.org/gastro.html
17. www.rubicon.hu/assign.php3?ID=1993010213
18. www.de.hu/kaverol/tort_mo.htm

A szépfiú és a szép lányok

Mi illik jobban egy nyár végi mozis randihoz: egy édes-nőcis, romantikus vígjáték vagy egy mesteri kémtörténet, amelyet még sötétebbé és realisztikusabbá tesz a közel egy éve történtek máig borzongató emléke? Annak, aki reflexből rávágná, hogy a páros hölgytagja valószínűleg az előbbire szavaz majd, felhívjuk a figyelmét: a kémtörténet legendás CIA-elemzőjének szerepét az utóbbi idők egyik legnépszerűbb szépfiúja, Ben Affleck játssza...

Nem egészen egy évvel a tavaly szeptemberi terrortámadás után különösen hátborzongató a kérdés: megtörténhet-e, hogy terroristák **tömegpusztító fegyvert** robbantanak az **Egyesült Államok** területén? A **CIA** szerint több mint 20 ország rendelkezik ilyen fegyverrel vagy azzal a technológiával, amelynek segítségével tömegpusztító fegyvert gyárthatna. Egy beszámoló szerint a **hidegháború** idején több tízezer ilyen fegyver készült, s ezek kilövésre készen várakoznak az indítóállomásokon. Egy másik jelentésben viszont az áll, hogy **164** olyan szállítható robbanófej létezik a világon, amelynek mind tulajdonosa, mind holléte ismeretlen. **A rettegés arénája** című film azt vázolja fel, hogy mi történhetne, ha egy félelmetes fegyver rossz kezekbe kerülne, valamint azt, hogy milyen gyorsan változik a fenyegetettség és a rettegés az emberek józanságát félrelökő paranoiává.

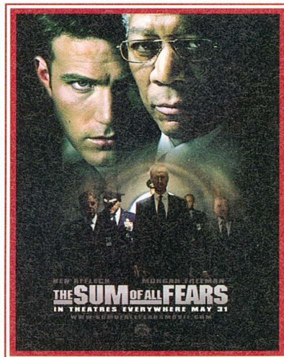

Az „**egy atomrakéta hiányzik**” alapszituáció – valljuk be – nem tűnik túlzottan eredetinek, ám *Tom Clancy* kémregényeiben és azok filmváltozataiban eddig még nemigen volt alkalmuk csalódni a mozinézőknek. A **Vadászat a Vörös Októberre**, a **Férfias játékok** és a **Végveszélyben** főhőse, Jack Ryan – bár minden történetben megmentette a civilizált világot a pusztulástól – valahogy mindig sikerrel kiverekedte magát a sablonos **akcióhősszerepkörből**. No persze ehhez olyan színészek is kellettek, mint a Ryant eddig megformáló *Alec Baldwin* és *Harrison Ford*. Clancy állandó főhőse könyvről könyvre magasabbra emelkedik a **ranglétrán**, és a sorozat végére az Egyesült Államok elnöke lesz belőle. A rettegés arénája azonban nem illeszkedik az időrendbe, hiszen a film készítői fiatalítani akartak: Harrison Ford szerepét a **Pearl Harbor „lányos anyák álma”** jeligéjű vadászpilótája, Ben Affleck vette át.

A film a jelenben játszódik, ám főszereplője a 28 éves, újonc Jack Ryan, aki épp csak belépett a CIA kötelékébe.

Ön is lehet CIA-ügynök!

A rettegés arénája **látványos** kivitelű internetoldalán (**www.sumofallfearsmovie.com**) a CIA központjába látogathatunk el. A letöltött navigációs adatokból kiválaszthatjuk a számunkra vonzó helyszínt (a világ majd' minden nagyobb régiója képviselteti magát **Moszkvától Baltimore-ig**), s odaérve különféle feladatokat végezhetünk el a CIA különmegbízottjaként. **Bécsben** például egy **stratégiai**

játék keretében kémhálózatot kell felállítanunk, és ellenséges ügynököket kell semlegesítenünk, mielőtt a világ nukleáris arzenálja rossz kezekbe kerül. **Washingtonban** viszont pszichológiai tesztet kell kitöltenünk, amelyből kiderül, hogy milyen munkára lennénk alkalmasak az ügynökségnél. Persze szert tehetünk a film alapvető információira is, ám az oldal elsősorban nem ezekre összpontosít: az adatokat, a letölthető képeket, klipeket csak mintegy „**adalékként**” tálalja a látványos és játékos bevezető mellé.

A **hivatalos honlapnál** jóval hagyományosabb filmes oldalt találunk a **www.jackryanfan.itgo.com** oldalon, amely bár a Jack Ryan-rajongók honlapjaként hirdeti magát, mégis sokkal inkább az új film rajongói oldalaként funkcionál. Nemigen esik szó például a nagynevű Jack Ryan-elődökről, azaz a szuperügynököt eddig eljátszó Alec Baldwinról és Harrison Fordról, A rettegés arénájával kapcsolatban viszont mindenre rálelhetünk, mi a rajongói **szemnek-szájnak** ingere. A **filmes infók tömkelege** (hírek, cikkek, képek, klipek, életrajzok, interjúk) mellett az oldal készítői mindenesetre szenteltek egy aloldalt magának a regényhős Jack Ryannek és alkotójának, Tom Clancynek is, a látogatók pedig leadhatják szavazatukat, hogy milyennek találták kedvenc regényalakjuk új megtestesítőjét. Akik viszont eleve Ben Affleck miatt váltottak mozijegyet, azok az ifjú színész sokezernyi rajongói honlapján találják meg a keresett információt. Nekik többek között a **www.benaffleck.com** (figyelem, nem hivatalos oldal!) és az **afflecktopia.com** címen érdemes elkezdeni a keresgélést.

Édes kis csajmozi

A nyár vége többek között arra is jó, hogy összeszedjük a barátnőket, beüljünk valahová egy fagyira, és jól **kipletykáljuk** a férfinemet. Vagy megnézzünk egy édeskés, **romantikus vígjátékot** ugyanerről (végső esetben persze a kedvesünket is elcipelhetjük egy női mozira, hadd tudja meg, mitől döglik a légy). *Bridget Jones* óta tudjuk: emancipáció ide vagy oda, harminc felé közeledvén az ember lánya életét az tölti ki, hogy **pánikba esve**, kétségbeesetten keresgéli az igazit. Aki netán mégsem így tesz, az vagy már megtalálta álmai pasiját, vagy szégyellje magát. Az Édes kis semmiség főhőse, **Christina** *(Cameron Diaz)* ez utóbbi kategóriába tartozik. Számos csalódás után, a hasztalan keresgélést megelégelve, inkább a pillanatnak él – a szerelemben is. Naná, hogy egy éjszaka a semmiből felbukkan életében a Férfi, akiről viszont csak annyit lehet tudni, hogy **Peternek** hívják, és hogy eltűnt. Vagyis ideje felrúgni a szabályokat: Christina és legjobb barátnője, **Courtney** (*Christina Applegate*, aki nálunk leginkább *Al Bundy* nagyon szőke kislányaként ismert) tehát kocsiba ül, és eszement kalandok során megpróbálja előkeríteni az elveszett pasit. Az eredmény: **női road movie** elképesztő poénokkal és lököttebbnél lököttebb viszontagságokkal. A film honlapja (**www.sonypictures.com/movies/thesweetestthing**) kiválóan alkalmazkodik a **„romantikus komédia cukor nélkül”** szlogenhez, amelybe rögtön az első oldalon belebotlunk. A **rajzfilmes**, mozgóképes introból a barátnők egyikét kiválasztva újabb rajzolt, édi-bédi dizájnnal büszkélkedő oldalra jutunk, ahol tesztben mérhetjük fel, mire is lennénk képesek az igaz szerelemért (úgy tűnik, a hálón is divatba jöttek a női magazinok közkedvelt személyiségtesztjei). A kérdések egyharmadán túljutva persze át kell mennünk egy másik lány aloldalára (a lánytrió harmadik tagját, **Jane-t** *Selma Blair* játssza), ám csak a rajz változik, igazi újdonságot egyik oldal sem rejt. Ha nagyon akarjuk, a teszt értékelésén kívül ki tudunk facsarni néhány filmes információt a honlapból, ám tény, ami tény, az internetoldal leginkább a film magyar címének felel meg. Azaz: édes kis semmiség.

Magyar Címtár

Az ország házától az alvilágig sok minden összegyűlt mostani összeállításunkban is, reméljük, hogy e kettő között több összefüggés sohasem lesz, mint annyi, hogy „egy lapon emlegetjük" a weboldalaikat... Nyáron néhány régi weblapot is regisztráltak olvasóink a Magyar Címtárba, ami végül is nem baj, mi mindig a legfrissebb bejegyzeteket ajánljuk olvasóinknak, és ha a Startlap vagy a Letöltés.com eddig nem volt benne a MaCi-ban, akkor itt az ideje, hogy ezek is bekerüljenek az ajánlatba.

A

ÁB-Aegon
www.ab.hu

Abonasoft
abonasoft.ini.hu

Activeline
www.activeline.hu

Adviola Reklámügynökség
www.adviola.hu

Ági modell
www.extra.hu/agimodell

Agriportál
www.agriportal.hu

Akadémiai Kiadó
www.akkrt.hu

Alcatraz
www.hpteam.2u.hu

Állások
www.allasok.hu

Aloe Vera
www.aloevera.hu

Általános Értékforgalmi Bank Rt.
www.gbt.hu

Alvilág
www.alvilag.hu/illes

A médiások médiája
www.mediainfo.hu

ANTSZ
www.antsz.hu

Aportal.hu
www.aportal.hu

Apróhirdetések
www.levif.net/apro

Aqua-food
www.aqua-food.hu

ArchiMéd Bt.
www.archi.hu

Astronet
www.astronet.hu

Asztrológia
www.asztrologia.ini.hu

Autósport
www.autosport.hu

Az ország háza
www.parlament.hu

Az új éden
www.ujeden.hu

B

B2B Webdesign
www.b2bweb.hu

Balatonberény
www.extra.hu/balatonbereny

Bionet-life
www.bionet-life.com

Black & white
blacknwhite.dyndns.org

BME Információs Központ és Könyvtár
www.omikk.hu

Bolondokháza
free.x3.hu/bolondokhaza

Bonyek Design Studio
www.bonyek.hu

Boritok.hu
www.boritok.ini.hu

Brezol
www.extra.hu/brezol

Budántúl
www.budantul.hu

C

Cane Corso
www.cane-corso.hu

Cardcomp
www.cardcomp.hu

Cardinal Kft.
www.cardinal.hu

Ceoindex
www.ceoindex.net

Cinetrip
www.cinetrip.net

Clan Fighter's
www.extra.hu/cfighters

Clogs
clogs.fw.hu

Clubonline
www.clubonline.hu

Coinfo
www.coinfo.hu

Csepel – Polgármesteri Hivatal
www.csepel.hu

D

DeltaCom Security
www.deltacom.ini.hu

Díszmadármagazin
www.diszmadarmagazin.hu

Dj. Bolla
web.interware.hu/djbolla

Dlj.hu
www.dlj.hu

Domainnév
www.levif.net/domainnev

Donovaly
www.ho.hu

Dr. Kresz Mária Alapítvány
www.extra.hu/drkresz

D-web
www.dweb.hu

E

E-business
www.ebu2000.hu

E-card
www.e-card.hu

Edda
www.edda.hu

Egy video gondolatai
www.extra.hu/video

E-jegy
www.ejegy.hu

E-kiadó
www.e-kiado.hu

eMenedzser
www.emenedzser.hu

Enveco Free
free.enveco.hu

Enveco Freestat
freestat.hu

Eötvös utcai iskola
www.eotvos.host.sk

Építészeti startlap
www.archilink.hu

E-spell
www.espell.hu

Észak.index
eszak.index.hu/premier/index.html#film

F

Fab-Ing ingatlaniroda
fabing.ini.hu

Faiskola
www.faiskola.hu

Family Car Bt.
free.x3.hu/airbrush

Fehérneműbolt
www.fehernemubolt.hu

Fiúkról
m4w.otherside.hu

Flipper
www.flipper.hu

Magyar Címtár

Forgalom
www.forgalom.hu

Freeweb
wchk.freeweb.hu

Free SMS
www.freesms.net

Free SMS-küldő
www.sendsms.host.sk/indexhu.php

Freeweb
freeweb.hu/lelohely/money.htm

Funpic
www.funpic.hu

G

Gabber Kingdom
gabber.kingdom.hu

Gamekapocs
www.gamekapocs.hu

Gázautó
www.gazauto.hu

Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
www.gkm.hu

Geekfinder
www.geekfinder.hu

Gerendás Péter
www.gerendas.elender.hu

Gyümölcsöskert
www.extra.hu/fruitgarden

H

Hatca-S
www.hatca.hu

Helena
www.helena.hu

Herkules
www.jaj.ini.hu

HM EI Rt.
www.hmei.hu

Hungarian jazz
www.hungarianjazzcafe.hu

Huninfo
www.huninfo.de

Hurrá, nyaralunk!
www.zoldocean.hu

Hweb 2001
www.extra.hu/hweb

I

Infopont
www.infopont.hu

Info-Prod
www.infoprod.hu

Ingatlan
www.ingatlan-hu.ini.hu

Ingatlanok
www.freeweb.hu/mzsa

Ingyenes online apróhirdetések
www.levif.net/apro

Intercat
intercat.freeweb.hu

Intermax
www.extra.hu/intermax

Internetbiztonság
internetbiztonsag.lap.hu

Internetvilág
www.ivilag.hu

Interplanet
www.interplanet.externet.hu

Ipiapacs
www.ipiapacs.hu

Irodalmi-esztétikai lexikon
www.extra.hu/lexikon

Irodaweb
www.irodaweb.hu/biztonsag

Iskolák
www.tanul.hu/iskolak.htm

J

Játék.infopont
www.jatek.infopont.hu

Játékok
mtte.tvnet.hu

J. Geri
klubmail.hu/j.geri

Jobb egészséget a nőknek!
www.behsci.sote.hu/nok

Jómagam
www.jomagam.hu

K

Kalapács
www.kalapacs.hu

Képcsarnok
www.kepcsarnok.hu

Képeslapröptető
toteam.hu/kepeslap

Képírás
www.kepiras.hu

Ki a király?
kiakiraly.hu

Kisokos
www.kisokos.com

Kloó Dániel
www.tar.hu/kloodani

Koncz Sándor
www.mfk.u-szeged.hu/~koncz/docs/tan_fizu/fiz.htm

Konyha
www.konyha.lap.hu

Könyvtárak
www.irodaweb.hu/konyv/konyvtar.htm

Kreátor
www.kreator.hu

L

Lányok-fiúk
www.lanyokfiuk.hu

Ledl Ingatlan
extra.hu/danton

Linux-fórum
www.linuxforum.hu

Lullenstyd audiology
www.lullenstyd.com

Lutri
www.lutri.hu

M

Magic Wanders
www.extra.hu/magicwanders

Magyar Légiforgalmi Irányítók Egyesülete
www.mlie.hu

Man in Time
www.manintime.hu

Mándi Teri
www.tar.hu/terymetty

Marcali
marcali.znet.hu

Mareco Rt.
www.marecort.hu

Matematikai versenyek feladatainak gyűjteménye
www.matek.host.sk

Medicentrum
www.medicentrum.hu

MEKESZ
www.mekesz.ini.hu

MEKKA
www.mekka.hu

Mellesleg
www.zenehirek.hu

Mercurius Hungary Org
mercurius.hungary.org

Mindenféle
www.ahova.hu

Mobilinfo
www.extra.hu/mobil-info

Mobillogó
www.mobillogo.hu

Mongoose tuningrendszerek
www.mongoose.hu

Moorhuhn Online
www.extra.hu/moorhuhnonline/index.html

Morrigan Fordító és Szolgáltató Bt.
www.extra.hu/morrigan

Moso
www.extra.hu/mosoonline

MP3
www.extra.hu/mp3central

MP3
www.mp3kiado.ini.hu

Munka
www.munka.hu

N

Nagyszékely István
extra.hu/hajoka

Narancs
www.narancs.com

Magyar Címtár

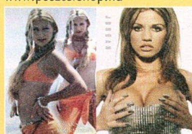
Nem, nem, soha
www.nemnemsoha.hu
Netcafe
www.net-cafe.hu
NetHírlap
www.nethirlap.hu
Netvadász
www.extra.hu/netvadasz
Nóniusz
www.noniusz.hu

O

Ókori Itália
www.italia.ini.hu
Oriflame
www.satnet.hu/orikozmetika
Orkesztika Alapítvány
www.orkesztika.hu

P

Pa-Bo Bt.
www.fengshui.hu
PaintBall
www.paintballgame.hu
Pana Club
www.novaco.hu
Pavel műszaki oldala
w3.sopronnet.hu/baranyap/lada
PDA-mánia
www.epocportal.hu
Pécsinfo
www.pecsinfo.hu
Pentium-PC
www.pentium-pc.inf.hu
Pesti Broadway
www.pbo.hu
Pixel
www.pxl.hu
Plaza
www.pontplaza.hu
Polgár András
www.scripter.vnet.hu
Pontjo.hu
www.pontjo.hu
Poszterek
www.posztershop.hu

Praxis-Piac
free.x3.hu/drderi
Prím Online – MaCi
www.prim.hu/maci
Prím Online – Prímlista
www.primlista.hu
Profi programok, profi minőség
as.hu/profi/index.html

Q

Quintessence
www.extra.hu/veresm

Qwertu
qwertu.2u.hu

R

Ráckeve
www.rackeve.hu
Randevú
www.randevu.host.sk
Rockzene
rockzene.fw.hu
Román és magyar pénzkatalógus
www.levif.net/Catalogue

S

Sárgalap
www.sargalap.hu
Senerit internetáruház
www.senerit.hu
Settlers
settlers.benjamin.hu
Simontornya
simontornya.com
Software City
www.softwarecity.hu
Standa Cafe
www.standa-cafe.hu
Startlap
www.startlap.hu
Startolj! – linkgyűjtemény
www.startolj.hu
Street
www.street.hu
Surf-port
www.surf-port.net
Sync Internet Studio
www.sync.hu
Szeretlek
szeretlek.fw.hu
Szexpiac
www.szexpiac.com

T

Táltos Iskola
www.taltos7.hu
Tar
www.tar.hu/htmm
Távmunkainfo
www.tavmunkainfo.hu
Techno
techno.lap.hu
Tesztelő
www.tesztelo.hu
Tiby-ke
www.tar.hu/tiby-ke
Tódi
www.ingyennet.hu/~todi
Tophírek
top.yahun.hu
Toteam
www.toteam.hu
Transylvania
www.geocities.com/a8f/index.htm
Transylvania – Erdély – Ardeal
www.attinet.net

Transylvania Online
www.transylvaniaonline.com
Tuborg
www.tuborg.hu

U

U2RO
www.geller.hu

UPC
canissa.ini.hu

V

V8-mánia
webindex.ini.hu
Vegi receptek
www.nexus.hu/recept/vegi.html
Vidra
www.vidraportal.hu
Vígh Boglárka
web.interware.hu/bogica
Villgép Szerviz
w3.enternet.hu/sovari
Virágposta
www.viragposta.hu

W

WebGame
www.tar.hu/webgame
Webnyeremény
www.webnyeremeny.ini.hu
Web-o Matic Center
www.webomatic.hu
Wesselényi – angoltanulás
www.wesselenyi.com/angol
Windsurf
www.windsurf.at.hu
WinStupid
www.winstupid.inhun.net
WolfGay-galéria
www.wolfgay.de
Wyco – az atomoldal
www.extra.hu/wyco

Y

Yellow Pages
www.yellowpages.hu

Z

ZMP3
www.extra.hu/zorrotm

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.
Telefon: 266-6548 • E-mail: reservation@american.hu

A testre szabott utazás !

Budapest legjobb repülőjegy árai

	Eredeti ár	Akciós ár
Amszterdam	~~42.500 Ft~~	39.100 Ft
Bali	~~178.500 Ft~~	166.700 Ft
Bangkok	~~155.100 Ft~~	146.200 Ft *
Dubai	~~102.000 Ft~~	90.300 Ft
Frankfurt	~~41.000 Ft~~	37.800 Ft
Larnaca	~~50.600 Ft~~	45.600 Ft
London	~~50.600 Ft~~	45.600 Ft
Los Angeles	~~137.600 Ft~~	129.900 Ft
Málta	~~57.000 Ft~~	49.900 Ft
Miami	~~94.000 Ft~~	89.000 Ft
New York	~~84.500 Ft~~	79.900 Ft
Rio de Janeiro	~~144.200 Ft~~	132.400 Ft
Singapore	~~164.200 Ft~~	156.700 Ft
Tel Aviv	~~74.200 Ft~~	68.200 Ft
Toronto	~~113.100 Ft~~	103.700 Ft
Tokyo	~~167.700 Ft~~	156.700 Ft
Zürich	~~42.500 Ft~~	39.100 Ft

A közölt repülőjegyárak nem tartalmazzák a repülőtéri illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

A *-al jelölt jegyárakhoz ajándék szállást biztosítunk !!!!!!

MALÉV AKCIÓ !

Minden héten 3 európai városba utazhat 39.900 Ft-ért !
Érdeklődjön irodánkban !

USA, Kanada, Ausztrália vízumügyintézés !

SZENZÁCIÓS AKCIÓ!

BALI 14 nap 263.800 Ft
Repülőjegy, szállás 3* hotel, 5 fakultatív program, transzfer

Seychelles 8 nap 268.900 Ft
Repülőjegy, szállás 3* hotel, transzfer

INFO M@RKET

Információ akkor...
...és most!

INFOmarket 2002
szeptember 13–19.

Minden, amit a legújabb megoldásokról tudni lehet és tudni kell.

A kapcsolásig – szeptember 13-ig – szíves türelmét kérjük. De aztán...

A 106. BNV-vel egy időben látható az INFOmarket Információtechnológiai és telekommunikációs vásár a Budapesti Vásárközpontban.

Nyitva tartás: naponta 10-től 18 óráig
50%-os MÁV kedvezmény!

Nyereményjáték az interneten:
www.infomarket.hu

Tele ötletekkel,
*tele*kommunikációval

Minden vásárlása pénzt hoz!

Ne kérjen kölcsön, eTallért költsön!

ebolt
www.ebolt.hu
Internetes Műszaki áruház

Sajó Yvette

Irodalmi kincsesbánya a neten

Szimbolikus gesztus volt, hogy 2000. május 31-én az akkor 85 éves Határ Győző, a Digitális Irodalmi Akadémia doyenje nyomta meg a program honlapját elindító Enter gombot. Az 1998 tavaszán alapított akadémia támogatja a kortárs magyar írókat, és digitalizálja, egységes adatbázisban teszi elérhetővé alkotásaikat a világhálón. A program iránti érdeklődést mutatja, hogy két év alatt egymilliónyian látogatták meg a honlapot. Az alkotók felhasználási díjat kapnak, a mindenkori minimálbér négyszeresét. Az összeget azonban néhányszor nem tudták nekik időben folyósítani. Magos Györgyöt, a program vezetőjét először a visszatérő pénzügyi nehézségek okairól kérdeztük.

■ Ezek a gondok a Digitális Irodalmi Akadémia jogi és finanszírozási helyzetéből adódnak. 1998-ban az akkori Művelődési és Közoktatási Minisztérium nem tudta vállalni, hogy folyamatosan saját keretéből finanszírozza a programot, ezért a Nemzeti Kulturális Alap pénzügyi támogatásával működünk. Mivel az alapítvány két évnél hosszabb időre nem vállalhat semmilyen kötelezettséget, kétévente meg kell újítanunk az írókkal kötött szerződéseinket. Ezenkívül minden évben meg kell pályáznunk az alap által finanszírozott programot, végigcsinálva a hosszadalmas adminisztrációt. Az évente megújítandó pályázat s a kétévente újrakötendő szerződések sok energiát vesznek el. A jelenlegi szabályok nem adnak lehetőséget egy jogi értelemben stabil szerkesztőség kialakítására, ami bizonytalanságban tart bennünket és az írókat egyaránt. Ez a konstrukció azt jelenti, hogy a Digitális Irodalmi Akadémia munkáját bármikor félbeszakíthatják, akár le is állíthatják. Ezen többször próbáltam már változtatni, de eddig nem sikerült. Hamarosan megint lejár a két év, s ismét kísérletet teszek arra, hogy olyan jogi keretet biztosítsunk, amely az akadémiai tagok számára megnyugtató módon lehetővé teszi, hogy életük végéig kapják a felhasználási díjat.

■ ***Annak idején sokan kritizálták a tagok kiválasztásának módját...***

■ Négy évvel ezelőtt a Kossuth-díj és a babérkoszorús kitüntetés automatikusan alkalmazható normatív szűrőként működött. Az adott lehetőségek közül véleményem szerint ez volt a legjobb megoldás. Ha például bizottságot kértünk volna fel, az legalább ekkora vitákat eredményezett volna. A Digitális Irodalmi Akadémia 39 taggal alakult, s jelenleg 61 tagja van. Az alakuló ülés első döntése az volt, hogy a résztvevők Digitális Irodalmi Akadémiára módosították a Digitális Halhatatlanok elnevezést. Az akadémia évente legalább egyszer ülésezik, amikor a tagok többfordulós szavazásának eredményeként megválasztja új tagjait. A bekerülésnek különleges értéket ad, hogy a pályatársak elismerését jelzi. 1998-tól három éven keresztül a közelmúltban elhunyt szerzők közül is választhattak a tagok: minden évben az öt legtöbb szavazatot kapott alkotó kerül be. A posztumusz tagok esetében a Petőfi Irodalmi Múzeum az örökösöktől megvásárolja a kézirathagyatékot vagy annak egy részét, a Digitális Irodalmi Akadémia pedig a szerző műveinek elektronikus felhasználási jogát – összesen kétmillió forintért.

■ ***1998-ban sokan kifogásolták, hogy a kormány miért alapított új intézményt ahelyett, hogy a Magyar Elektronikus Könyvtárra bízta volna a feladatot.***

■ A kormány nem alapított új intézményt, hanem a néhány hónappal korábban létrehozott Magyar Irodalom Háza Kortárs Irodalmi Központjára bízta a program megvalósítását, amely teljes mértékben

beleillett annak tevékenységi körébe. Ezen intézmények megszüntetésétől, 2000 őszétől az akadémia a Neumann János Digitális Könyvtár keretei között működik. Úgy gondolom, hogy ez – a Magyar Elektronikus Könyvtár érdemeit elismerve – megalapozott döntés volt, mert

a művek digitalizálásán kívül életrajzot, bibliográfiát, szakirodalmat is közlünk az egyes szerzőkről, valamint havonta folyósítjuk az íróknak a felhasználási díjat, újságokra, irodalmi folyóiratokra, internetre fizetünk elő a tagoknak, megfestetjük az általuk kiválasztott művésszel a portréjukat, amire a MEK mint civil kezdeményezés nem lett volna alkalmas.

■ ***Hogyan halad a digitalizálás?***

■ A Neumann János Digitális Könyvtárral együtt kezdtük el a művek digitalizálását, 1998 nyarán, SGML formátumban. Akkoriban ez a döntés nagy ellenállást váltott ki. Sokan úgy vélték, a választott formátum túlságosan nehézzé, bonyolulttá teszi a feldolgozást. Az idő azonban minket igazolt. Eleinte nem volt könnyű dolgunk, hiszen ilyen terjedelmű és típusú anyag SGML-feldolgozásában akkoriban még senkinek nem volt tapasztalata. Két évbe telt, amíg a módszereket kidolgoztuk, és elkészült annyi jó minőségű digitalizált anyag, hogy megnyithattuk honlapunkat.
A program tervezésekor azt hittük, erre sokkal hamarabb sor kerül, de a gyorsaság helyett mindig a minőségre összpontosítottunk. A szerződés a digitalizálást végző céggel nemrég lejárt, és új közbeszerzési pályázatot írtunk ki, amely eredménytelenül zárult, mert olyan magas összegért vállalták volna a munkát, ami nem fért bele az akadémia költségvetésébe. Így most mi magunk alakítunk ki egy szervezetet, hogy továbbra is nagy mennyiségű digitalizálást tudjunk finanszírozni. Kétszer is időt veszítettünk ezen a téren: induláskor a módszerek kialakítása, most pedig az eredménytelen közbeszerzési eljárás miatt. Szeretném, ha ezt a hátrányt mihamarabb le tudnánk dolgozni, és 2003 végére eljutnánk oda, hogy befejeződik a tagok lényegi életművének digitalizálása. Természetesen lesznek kivételek, hiszen az irodalmi szakértők teljesítőképessége is véges. A digitalizálás számos fázisa, többszöri alapos kontroll után ők végzik az internetre kerülő szövegek végső ellenőrzését.

■ ***Ezenkívül mi az irodalmi szakértők feladata?***

■ Megírják az akadémia tagjainak részletes életrajzát, összeállítják műveik bibliográfiáját és a róluk szóló szakirodalom jegyzékét, s előkészítik digitalizálásra a műveiket. Minden szerzőt megkértünk, hogy válasszon magának egy szakértőt, akiben megbízik, aki jól ismeri a műveit. Az irodalomtörténész közvetít köztünk és az írók között. Az internetre először az író által legfontosabbnak tartott művek kerülnek fel, aztán fokozatosan a teljes életmű. Jelenleg több mint 400 kötet, 20 000 mű szerepel a honlapunkon. A Digitális Irodalmi Akadémia rendszerezett kortárs irodalmi anyaga világviszonylatban is egyedülálló. A szerzői jog miatt a közlésnek komoly anyagi vonzatai vannak, ezért támogatás nélkül nem boldogulnánk. A program létrejötte az állami mecenatúra újszerű példája. Honlapunk az irodalommal foglalkozók és iránta érdeklődők számára különleges kincsesbánya: az egyetlen hely, ahol élő vagy közelmúltban elhunyt írók után nyomozhat bárki, sokféle szempont szerint kutatva az őt ér-

Irodalmi kincsesbánya a neten

Sajó Yvette

deklő információk után. Célunk, hogy minden adatunk forrásértékű legyen, a lehető legkevesebb tévedés csússzon be. Tisztában vagyunk vele, hogy a keresés a teljes életművek felkerülése után lehet majd igazán erdményes, ezért szeretnénk minél hamarabb befejezni a digitalizálást. Teljességre törekszünk, kompromisszumok nélkül.

■ *Számítógépes körökben gyakran elhangzik a vád, hogy túlságosan nehéz bejutni ebbe a fantasztikus irodalmi kincsesbányába. Egyrészt azért, mert sok kép van a honlapon, másrészt mert a vékonyabb pénztárcájú emberek nem engedhetik meg maguknak, hogy Java-programot használjanak.*

■ Mindig ragaszkodunk a legmodernebb számítógépes technikához, hiszen ezen a téren nagyon gyors a fejlődés: ami ma csúcsminőségnek számít, két éven belül elavul. Ugyanakkor a Digitális Irodalmi Akadémia célja, hogy a lehető legtöbb emberhez eljusson a kortárs magyar irodalom, ezért honlapunk hamarosan az internetezésre alkalmas leggyengébb géppel is elérhető lesz.

■ *Sokan olvasnak irodalmat az interneten?*

■ Induláskor többen kételkedtek benne, hogy látogatott lesz a honlap. Tény, hogy a hagyományos olvasás élményét a komputer nem adja meg, de nem is várható el tőle. Ami a számítógépen van, az információ, legyen egy rövid vers vagy egy több ezer oldalas regény. Ez utóbbit nyilvánvalóan nem olvassa el senki a komputer előtt ülve, de kedvére kutathat a szövegben, letöltheti, saját céljára ki is nyomtathatja. Sokan aggódnak, hogy meg lehet-e akadályozni az akadémia honlapjáról letöltött művek engedély nélküli sokszorosítását. Erre nem tudok mást mondani, mint hogy bízni kell az emberekben. Egy komoly könyvkiadó nem tesz ilyet. Kölcsönös megállapodás alapján, egymás érdekeit tiszteletben tartva természetesen lehetséges az együttműködés. Mi mindenesetre pontosan megfogalmazva felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra, hogy mire használhatják a közölt műveket.

■ *Az olvasók megszokták a számítógépen történő olvasást. Az írók is, hogy szövegszerkesztő programmal dolgozzanak?*

■ Tudomásom szerint az akadémiai tagok többsége változatlanul tollat vagy írógépet használ. Az utókornak ez azért jó, mert lesznek kéziratok. Aki számítógépen levelezik és dolgozik, annak a levelezését, műveinek első változatait, azok alakulását legfeljebb akkor kutathatják a kíváncsi utódok, ha ő maga lemezre menti az anyagokat. Sosem késő, hogy megismerjük a számítógépet. Bizonyíték erre Határ Győző esete, aki nyolcvanévesen kezdte el használni, s azóta már csak komputerrel dolgozik. Internetezni is megtanult. Idős fejjel sem volt rest, hogy belevesse magát egy számára addig teljesen ismeretlen eszköz használatának elsajátításába, ami segít neki az írásban és a tájékozódásban. Maga fedezte fel a számítógép fantasztikus lehetőségeit – saját tapasztalatom alapján mondhatom, így sokkal izgalmasabb, mint egy tanfolyamon elsajátítani a tudnivalókat.

■ *Izgalmakban bőven van részük, hiszen ősszel fontos döntések születnek majd az akadémiával kapcsolatban...*

■ Reméljük, hiszen a program távlataihoz képest rendezetlen jogi és pénzügyi helyzetünket végre hosszabb időtartamra tisztázni kell. Különös tekintettel arra, hogy év végén lejár az írókkal kötött szerződésünk, ami a program folytatása esetén a feltételrendszer korszerűsítését is időszerűvé teszi. Az akadémia elleni támadások ma már nem olyan élesek, mint alapításakor voltak. Mindenki elismeri a program vitathatatlan értékeit. Boldog lennék, ha – ahogy a igényként többször elhangzott – az írókhoz hasonlóan más művészeti ágak kortárs alkotói is megkaphatnák a lehetőséget műveik digitalizálására.

A VILÁG URAI? (5. rész)

Láng Attila D. / lad@rentahost.net

Miért beszél mindenki a számítógépekről?
Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része?
Nem válunk-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben?
Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket?
Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá?
Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól?
Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.

3. Ki? (Avagy mese a személyazonosságról)

Kolumbusz Elektróniában

A XV. század utolsó esztendeiben hatalmas világrész nyílt meg az európaiak ámuló szemei előtt, amelynek addig a létezését sem sejtették. Egy öntelt, elszánt olasz hajóra szállt, és keletről kívánva megközelíteni Indiát rábukkant az amerikai ikerkontinensre, amelyről csak halála után derült ki, hogy nem India, s még később, hogy kis híján akkora, mint egész Ázsia. Az ámuló európaiak előtt századról századra fokozatosan tárultak föl az Újvilág csodái – ki tudja, napjainkra ismerik-e az összest?

A XX. század utolsó esztendeiben hatalmas világrész nyílt meg az egész világ ámuló szemei előtt, amelynek addig a létezését sem sejtették. Néhány öntelt, elszánt amerikai csavarhúzót ragadott, és atombiztos számítógép-hálózatot kívánva építeni rábukkant az internetkontinensre, amelyről csak lassan derült ki, hogy nem katonák és tudósok belterjes szórakozása, s még később, hogy nagyobb, mint az egész földkerekség. Az ámuló Föld-lakók előtt évről évre fokozatosan tárulnak föl az új világ csodái – bizonyos, hogy napjainkban csak töredéküket ismerik.

Az amerikai kontinens háromszáz évig fejlődött csöndes gyarmati sorban. Felfedezőutakat indítottak mindenfelé, utakat, városokat építettek. Azután sorban, ország ország után, kivívták függetlenségüket, s némelyik közülük kétszáz évvel később már gazdagabb, mint egykori gyarmattartói.

Az internetkontinens harminc éve fejlődik csöndes gyarmati sorban. Felfedezőutakat indítanak mindenfelé, utakat, városokat építenek. Azután... vajon mi lesz húsz év múlva? Mennyire változtatja meg világunkat az internet – egyáltalán maga a számítógép? Ennél a kérdésnél elmosolyodtam, mert a megfogalmazás feltételezi, hogy az internet a számítógéppel kapcsolatos tudományok része. Pedig dehogy, az már nagyon régen volt, amikor ezt lehetett mondani. Napjainkban már a számítógéppel kapcsolatos tudományok az internetes tudományok részei.

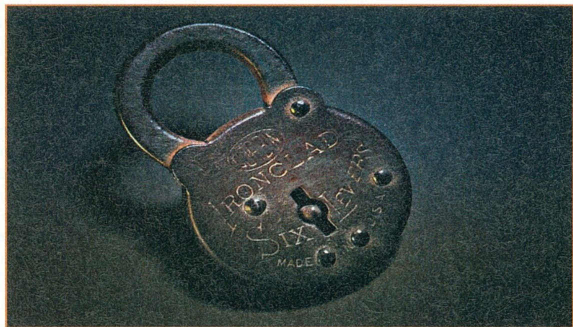
Ma még nem iratkozhatunk be az egyetemre internetes tudományokat tanulni, pedig nagy szükség lenne rá, hogy legalább esélyünk legyen lépést tartani gyermekeinkkel, akik magától értetődően fogják kezelni a számítógépet. A hagyományos tudományok némelyike ugyancsak nehezen tart majd lépést gyermekeivel, önmaga internetes változataival. Vagy ezek igazából nem is új tudományok, csak a régiek átköltözése más környezetbe? Ki tudja? Némely területen forradalmi változásokra számíthatunk.

Láng Attila D. / lad@rentahost.net

Az egyik tudomány, ahol a változások nem forradalmiak, a marketingé - itt már javában folynak a kutatások, cégek ezrei költöznek pánikszerű gyorsasággal az internetre, nehogy lemaradjanak az úttörőknek kijáró előnyösebb helyekről. Vállat von az Olvasó, nem érdekli? Ne tegye, mert ezért olyan olcsó az internet, amilyen, sőt ezért van egyáltalán. Mert nem jóféle feketeszenet, hanem reklámot dobálnak a kazánjaiba, amitől egyre gyorsabban szalad.

A KULCS

De most lássunk egy másik internetes tudományt, ahol szintén gyakran történnek előrelépések és visszaesések, ám ezekről ritkábban hallunk a tévéhíradóban, mint a filmsztárok házasságairól. Ez a tudomány a biztonságtechnika. Már megint mozogni látom az Olvasó vállait, pedig nincs rá ok. Ez a tudomány lehet a következő, amely átformálja világunkat.
Érdemes kicsit messzebbről kezdeni.

Sándor Mátyás

Valamikor réges-régen a görögök rájöttek - már megint valami, amire a görögök jöttek rá -, hogy az ellenség elfoghatja a fontos híreket vivő futárt, s akkor még az lesz a kisebb baj, hogy a címzett hadvezér nem kapja meg a híreket. Lehet másik futárt küldeni, de az ellenség addigra tudomást szerez fontos dolgokról. Ekkor kitalálták mindenféle módszereket, mint például azt, hogy leborotválták egy rabszolga fejét, ráírták az üzenetet, aztán megvárták, amíg kinő a haja, és elküldték. A címzettnek csak nullásgépet kellett ragadnia, és előállt az üzenet. Ha a rabszolgát elfogta az ellenség, akkor sem volt probléma, hisz eszükbe sem jutott éppen a haját leborotválni. Ennek az eljárásnak, mondanom sem kell, nem az volt a hátulütője, hogy a nullásgépet akkoriban még nem ismerték.
Századok jöttek-mentek, s az embereknek mindig volt valami titkolnivalójuk. *Julius Caesar* nem csapott föl a rabszolgák borbélyának, inkább úgy írta le az üzeneteit, hogy minden betű helyett az ábécében három hellyel hátrébb álló hangzót használta. Ezt közölte a centurióival, s azok el tudták olvasni a leveleit. A cézár nem tudhatta, hogy kétezer év múlva gyermekjáték lesz egy ilyen titkosírást megfejteni. (Hogyan? Meg kell keresni a legrövidebb szavakat. Ha találunk olyat, amely csak egy betűből áll, feltehetjük a kérdést: mi lehet ez a szó? Hány egybetűs szó található a nyelvben? S máris van néhány tippünk...)
Rákóczi fejedelemnek több különböző titkosírása is volt, minden fontos levelezőpartnerével más-más rendszert használt. Hagyatékában fennmaradt többféle „clavis", azaz kulcs. Minden titkosírásnak ez a gyenge pontja: a kulcs. Annak a leírása, hogy hogyan kell a szöveget megfejteni. Az ógörög titkosírás kulcsa ez volt: „borotváld le a rabszolga haját". Julius Caesar írásáé: „hármat balra az ábécében".
Sándor Mátyás és összeesküvő társainak kulcsa az a kis rostély volt, amelyet - emlékszünk - a bizalmukba férkőzött Sárkány ellopott, és segítségével megfejtett egy üzenetet. Ha nem lopta volna el, nem tudta volna megfejteni, a szervezkedést nem leplezik le, és *Verne* meséje sem tartott volna tovább.
Mint látható, minden titkosság próbaköve az, hogy a kulcs ne juthasson illetéktelen kezekbe. Az alkalmazott módszernek ma már nagyon bonyolultnak kell lennie, ha az ember ki akar fogni a titkosszolgálatok rejtjelfejtőinek tapasztalatán. Láthatatlan tinta, rostély, betűsorok eltolása ma már szóba sem jöhet. Meg hát akinek olyan fontos a mondanivalója, hogy rejtegeti, annak sürgős is. Nem ér rá levelezni. Telefonál, netán az interneten küld levelet, egyszóval számítógépek segítségével üzen. Gyorsan és titokban.
S megkezdődött a kódháború.

A kódháború

Tartott már a hidegháború alatt is, de nem ért véget a szovjet rendszer bukásával. Tartott az évezredet záró évtizedben, és tart ma is. Az internetes sajtó gyakran közöl hadijelentéseket.
A két szemben álló fél egyike a kormány - minden ország mindenkori kormánya -, amely ellenőrizni szeretné az állampolgárok kommunikációját. A kormány azzal érvel, hogy ha a terroristák, maffiózók egy napon minden lehallgatástól védetten

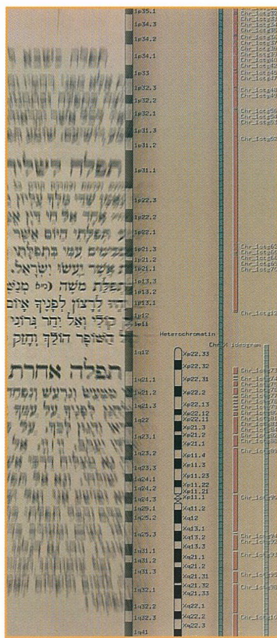

Novell

www.novell.com

http://www.novell.com

beszélhetik meg terveiket, akkor vége a közbiztonságnak.
A másik fél azon polgárjogi szervezetek összessége, amelyek fölvették a harcot a kormányok ellen. Fő érvük az, hogy a kormányokban nem lehet megbízni. Akárkit lehallgatnának, ha úgy kívánná az érdekük. Ha pedig egy nap bárkit bárhol lehallgathatnak, akkor a demokráciának van vége.
Ha az ellenfelek bármelyike téves álásponton lenne, a háború zaja már rég elült volna. De hát valahol mindkettőnek igaza van.
A harc váltakozó sikerrel folyt. A titkosításra vágyók azonban sosem alhattak nyugodtan, mert volt egy kulcsprobléma: a kulcs problémája. A titkosított üzenetet bárhogyan el lehet juttatni a címzetthez, hiszen titkosítva van, no de hogy lehessen eljuttatni magát a kulcsot?
„Kedves Alice, levelemet egy új, nagyszerű programmal titkosítottam, amelyet megtalálsz a mellékelt lemezen. Csak akkor tudod elolvasni a levelet, ha beírod, hogy három kicsi kacsa ide-oda császkál. Üdvözlettel: Bob."
Hát ez, ugye, nem titkosítás. Ha feltételezzük, hogy valaki ácsingózik, hogy megismerje leveleink tartalmát, akkor ezt a levélkét is ugyanúgy elcsíphetik, és máris övék a jelszó. A mások titkainak megfejtésére áhítozók mindig előnyben voltak. Csak egyszer kellett elkapniuk valahol a kulcsot. Ekkor színre lépett egy fiatal matematikai zseni, és a biztosnak látszó pozíciókat máris veszély fenyegette.
Phil Zimmermann először is kijelentette: az nem úgy van, hogy akinek titkosításra van szüksége, az rossz ember. Nem az a kérdés, hogy megteszel-e valamit, hanem az, hogy egyáltalán jogod van-e megtenni. Titkai mindenkinek vannak, ezért küldjük a leveleinket borítékban, ezért nem engedjük be a rendőrt házkutatási parancs nélkül. Ebben nincs semmi rossz, nem azért tesszük, mert drogterjesztők vagyunk. Alkotmányos jogunk van a magánélethez.
Ezután pedig Zimmermann írt egy titkosítóprogramot, amely immár évek óta feltörhetetlennek bizonyul, pedig a kormányok nagyon szeretnék feltörni. A program neve PGP, s egy nagyon ravasz ötleten alapul, a nyilvános kulcsok rendszerén.
Eddig volt egy kulcs, Caesarnál az, hogy „hárommal eltolni", Bobnál az, hogy „három kicsi kacsa ide-oda császkál". Most lesz két kulcs. Bob például, akinek meghitt viszonya van Alice-szel, mostantól nem küld ilyen levélkéket, amelyeket úgyis elkapna a kapcsolatuk iránt érdeklődő Cynthia, hanem csinál magának egy kulcsot a PGP-vel, ami valójában két kulcsot jelent: egy nyilvánosat és egy titkosat. A nyilvános kulcsot elküldi Alice-nek. Hogy Cynthia elfoghatja? Hadd fogja! Még meg is kíméli a lesben állástól a postaládánál, átnyújtja neki saját kezűleg, díszdobozban. Rányomtatja a névjegyére. Kiragasztja plakátra nyomva az utca közepén. A nyilvános kulcsot bárki ismerheti, sőt minél többen ismerik, annál jobb. A titkos kulcsot pedig Bob jól elrejti, ami most könnyebb, mint a régi kulcsoknál, hisz nem kell küldözgetni senkinek.

Mostantól kezdve mindenki, akinek példánya van Bob nyilvános kulcsából, titkos üzenetet tud küldeni Bobnak. Megírja, Bob nyilvános kulcsával lezárja, és többé nem tudja elolvasni. Sem ő, sem senki más. Csak Bob, akinek megvan a kulcs másik fele, az ő titkos kulcsa. A nyilvános kulccsal titkosított üzenetet a titkos kulcs segítségével lehet elolvasni – és fordítva.
Bob persze a saját kulcsával nem tud titkos üzenetet küldeni Alice-nek – arra Alice kulcsát kell használnia. Hiszen amit a nyilvános kulcsával lezár, azt csak ő maga tudja elolvasni; amit viszont a titkos kulcsával zár le, azt mindenki, akinek példánya van a nyilvános kulcsából. De ez is jó valamire: egy olyan üzenet, amely Bob nyilvános kulcsával elolvasható, egész biztosan Bob titkos kulcsával készült, tehát tőle származik. Ez az elektronikus aláírás.
Az elektronikus aláírás megint zsugorított a világon egy kicsit, hiszen így már szerződést is lehet kötni úgy, hogy nem kell odautazni, több földrésszel távolabbra, ahol a partner van az aláírás végett. Az elektronikus aláírásunkkal ellátott dokumentumokat egyre több országban kezeli úgy a törvény, mintha a saját kezünkkel írtuk volna alá.
A PGP-nek köszönhetően az ellenfelek most már egyenlő fegyverekkel folytathatják a kódháborút. Az elektronikus coltok tovább durrognak az elektronikus vadnyugaton.